

309276

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మార్చి నెల 7 వ తేది గురువారము } No 280
సంపుటము. ౪. } పింగళ నామ సంవత్సర మాఘ మాస బహుళ నవమి. } సంచిక ౨౮౦

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిః సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అచిరకాలపు రక్తమణిలను జనించు బాధ్యములకు కీరీటునంది మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గంధములను తుండ్రును, ప్రాంతగోచ్యములను అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన కక్షుభ్రకారిణి

ఈ బాధాపీడితలకు గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను కష్టమైనను అన్ని విధములైన బోషణములను పోగొట్టును. కీరీటునందిని పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోషణము పోగొట్టి రక్తమణి తుండ్రును. కీరీరాగియును గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు తుండ్రుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రొవైటరు: పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

ఇది కేరళలకంటే అపూర్వము విశిష్టము.

తల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంతు గావలింగారెడ్డి వారిది.

ప్రముఖుడినది. తల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రతికారకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని రోగములకు సిద్ధావధము.

చక్కని దబ్బితో సహా నెం 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును. వార్షపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు, లేక 109 ఫేరిరోడ్డు పోర్టు బొంబాయి.

The Glory of Man is his

STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over. highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

నోటీసు. (1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండు కౌతుకపుర శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాల రామ మూర్త్యుప్రకారావుగారి తా॥ పెద్దాపురం తాలూకా రాగంపేట గ్రామం తా॥ పాచర్లకోట పెద్దాపురమునకు మధ్యను ఉండుటన్న అంటుసూమిడి పోటయొక్క యీసంవత్సరపు ఫలము. ది 22, 28 మార్చి నెలలో పోట ప్రదేశముందు ఏలము పాడుచున్నాము. కాబట్టి వలయువారు సదరు ప్రదేశమునకు దయచేసి ఈవిధమందులకు పోబడి పాడవచ్చును మరతుల వివరము.

1. సుమారు య 80 ల విస్తీర్ణముగల పోటలో ఉండు కున్న ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంటుసూమిళ్ళున్న జీడిమామిళ్ళున్న మాత్రమే (తక్కిన ఫలవృక్షములు గాక)
2. సుమారు రెండువేల అంటుసూమిళ్ళున్న ఒక వెయ్యి జీడి మామిళ్ళున్న.
3. పాడదలచినవారు రెండువందలరూపాయిలు ధరావతు ఇచ్చి పాడవలెను.
4. పాట భూమిపరమకున్న వారు మచ్చిలికాతోపాటు సగముసొమ్ము ఇచ్చి వేయవలెను.
5. తక్కిన సగము సొమ్మున్న చెట్ల కాములు కోయటకు పూర్వముందు చెల్లించవలెను.
6. పాట కాలముందు ధరావతు ఇచ్చిన వారిలో భూమిపరమకునిన వారి సొమ్ముకప్పు తక్కిన వారి సొమ్ము వాపసుచేయబడును.
7. తన సంతాయిషి యింకా కావలసినవారు యీ విధమందు వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.
8. రానుచుండరావు గారు, ఉండురు } ముజూరు సీరస్తాదారు.
- 9-2-18 } ఆఫ్ గొల్లపూలు ఎస్టేటు, గోదావరి, క్యాంపు: సామల్ కోట.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. టి. ఎం. (946-287)

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యైదాంధ్ర

మహాజనసభలయందలి

సన్ధాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల

యపన్యాసములు, వారి చిత్రపటములు,

సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1.8-0. పోస్టేజి వేటు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాస్.

మూడవ గుంటూరుమండల

సహకార సంఘ మహాజనసభ.

(౧)

సన్మాన సంఘాధ్యక్షకోవన్యాసము.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధివద్దనుండి)

పాన్మాన, మార్చి 6:—సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు మహామూల లక్ష్మీనారాయణపుంతులగారి స్వాగతోపన్యాసమునుండి ఈక్రిందిభాగములు ముద్రితములు.

స్వదేశస్థాత్ర మని మీరు తెలుసుకోవలసినదిగాని నిజముగా విమర్శించి చూచినయెడల సహకారసంఘములు పూర్వముభర తన్నునుండి ఉద్భవించినట్లు స్పష్టమగును. ప్రతి గ్రామము ప్రత్యేక సహకారసంఘముగా స్థాపించుచున్నది. నిజమైనట్టి యు సంపూర్ణమైతియు సహకారసంఘములు గ్రామములే యని తోచవలెను. ప్రాచీనావ్యవస్థిత - వెంటించిన కాల మున ఉత్తమదాములను ప్రజాసౌతిమును మాత్రమే మనస్సు నందుచుకొని ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలతోనే సర్వసంస్థాపకము లను అప్పటి రాజ్యాంగనిర్మాతలు నెలకొల్పిరి. అట్టియుత్తమ సంస్థాపకము వర్ధిల్లినకాలమున నిష్పాటివలె జనులకు జామా దంబరభీతి కక కాళములేనయ్యెను. ఏ గ్రామముననున్న ప్రజ లా గ్రామమునుండి చురియొకచోటికి ఏపదాధమునకును పోయి తెచ్చుకొనునంతటి యనసరుమలేదయ్యెను. ఈకాలమున మనము ధరించుటకు వస్త్రములు కావలెన్న సీయలోనున్న మాంచె వ్వరు నేతయంత్రములపై నాధారపడవలసివచ్చె. నిష్పాపెట్టెలు కావలెన్న యేజపానుకో యే స్వీకరణచేయునకో పోవలసిన దేగదా? ముచ్చెలు కావలసినచో యేసీయకో పోవలెను. ఇట్లే మనము నిత్యము జీవయాత్ర గడపుటకు అనసరమైన ప్రతివస్తు వును పరదేశములపై నాధారపడవలసియే యున్నది. ఇట్టి దుర్భరమగు దుస్థితికి కారణములేమో తెలిసికొనుట ముఖ్య వసరముగదా? కారణములలో ప్రధానకారణము మనయందర నావరించుచున్న (1) అజ్ఞానము (2) సహకారాభావము (3) స్వాధీనపరత్వము (4) సంతుష్టి.

ఈ దేశమున ప్రజలలో నూటికి నెనుబదిమంది కృషి వలులై యున్నారు. వారతివీరవధిలో నున్నారు. భూముల పన్ను లభిశముగా నున్నవి. నూతనపద్ధతులపై వ్యవసాయాభి వృద్ధి చేయగల విద్యగాని, ధనముగాని రయితులకు లేదు. రెండుపూటల అన్నమును గల్గిన రయితుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. దొరతనమువారు తేల్చిన మదింపునల ఈ దేశమున సంవత్సరమునకు తలకొక రు 27-0-0 ల ఆదాయముకంటె నెక్కువ వచ్చుటలేదు. అలాగా మనిషి యొక్కటికి దినము నకు రు 0-1-6 కంటె యెక్కువ ఆదాయము రానేరదు. ఇంత దాద్రస్థితిలోనున్న దేశము ప్రపంచమునం దెచ్చటను లేదని చెప్పవచ్చును. ఈ సుస్థర దాద్రస్థితి పోయి సౌఖ్య మును ధనమును లభించుటకు స్వరాజ్యము వలయునని కొంద రును విద్యాభివృద్ధి వలయునని కొందరును పలుతెరంగుల పలు వుగు చెప్పుచు దేశాభిమాను లనేక మార్గముల ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. దేశాభివృద్ధికి వైన దెల్పివన్నీయును కావ లసినవే గాని అన్నియు నొక్కసారి లభించుట సాధ్యము కాదు గావున ప్రస్తుత స్థితిగతుల ననుసరించి దగ్గరము తగ్గు టకును రయితు బాగుపడుటకు సహకార సంఘములును సహకార పరపతిసంఘములును మిక్కిలి యవసరమైయున్నవి.

అతిమితవ్యయము లేదు స్వభాగముగల హిందూదేశ రయితు భరింప నలవి గాని భూమిపన్నులచేతను, వడ్డీలచేతను, దొరతనమువారి వ్యల్ప ఉద్యోగస్థుల కిచ్చు లంచములచేతను, కృత్రించి, నలిగి, మనోవ్యాధికో కరిక సౌఖ్యము గూడ తగ్గి జీవచ్ఛంబులవలె కరికయూత్ర గడపుచున్నారు. కనుక సహకార సంఘము లనసరములై యున్నవి. సహకార సంఘము లనేకకాఖలు గలిగి యందరకును ప్రయోజనకరముగా నుండ వచ్చును. అందు వ్యవసాయ సంబంధమైన (1) పశువుల భీమాసంఘములు, పశువుల యభివృద్ధి సంఘములు. (2) విత్తన యులు, ఎరువులసంఘములు. (3) వ్యవసాయ పనిముట్లు కలై రాసంఘములు. (4) క్షీరకాలు మొదలగు సంఘములును మరియును పరిశ్రేణుల సభివృద్ధి జెందించి, ఆయా పనివాండ్ర సంఘముల నెలకొల్పుట గూడ అవసరము. అందునకు

(1) పరిశ్రామిక సంఘములు, (2) నేతిగాండ్రసంఘ ములు, (3) గృహనిర్మాణ సంఘములు.

పశువుల భీమాసంఘములు, పశువుల యభివృద్ధి చేయు సంఘములును మనదేశమున మిక్కిలి యవసరములు. పశుల యభివృద్ధి ప్రస్తుత కాలమున చాల తక్కువగుచున్నది. పశుల

మేతకు తగిన పచ్చికబయళ్లు లేవందుట వలనను. పారెట్టువా రు చేయు నిర్బంధములవలనను, మాగాని గ్రామములలో ముఖ్య ముగా పశువులు స్వేచ్ఛగా తిరుగుటకు వీలగు స్థలమే లేక సంవత్సరమునకు 8 మాసములకాలము భూమియంతయు జల మయచుగుటవలనను, పశువులకు గలుగు రోగముల నివారణ చేయుటకు పశురోగ చికిత్సాశాలలు ప్రతి పట్టణముం దును, పెద్ద గ్రామములందును లేకపోవుటవలనను, పశువులు నానాటికి క్షీణించి మాగాని గ్రామములలోని మను ష్యులవలె నె దుర్బలము లై అభివృద్ధి లేక నశించు చున్నవి.

మనదేశము ప్రపంచమునంగల వ్యవసాయ దేశములలో నొక్క పెద్దదేశమైయున్నది. మనకు యితరపరిశ్రమలు లేవు. వర్తకమంతయు అంగ్లేయు వర్తకసంఘముల స్వాధీనములలో నున్నది. సీమలోని నేతయంత్రములవలన మననేతిగాండ్రనోట గడ్డిడినది. అచ్చటి నూలుయంత్రములచేతను, అధికమగు పన్నులచేతను, మనదేశము పూర్వకాలమున వన్నె బెట్టి నవలి పనులు చేయురాట్నములేగాక సామాన్యపు 60, 80, నెంబల్ల నూలు తయారుచేయు రాట్నములు గయితము నశించిపోయి నవి. 80, 40 నెంబల్ల ముదుక నూలుసయితము సీమనుండి యే రావలసి వచ్చుచున్నది. పరిశ్రమ లంతరించుటచేత స్వదేశవర్తక వ్యాపారముగూడ సన్నగిల్లెను. బంగారు, వెండి, రాగి, యిరుము, మున్నగు లోహముల ఖనులును, తక్కిన యితర ఖనులును విదేశవర్తక సంఘముల పాలై వండున ఆయావృత్తుల నరంబించుటకు దేశజులకు వీ లులేదు. అందుచేత భూమినిమాత్రమేమేమి లాభమువచ్చినను నష్టమువచ్చినను పండినను పండితున్నను దానినాధారము చేసి కొనియే రయితులు జీవయాత్ర చేయవలసి వచ్చుటచే పశుధన మును గోల్పోవలెను. గోసంతతి సభివృద్ధిచేయుటకు బదులు దేశమునందున్న గోసంతానము నితరదేశములకు ప్రంపిచేసి గోధ నము తగ్గిండుటలో వ్యర్థాధికులు శ్రద్ధవహించి, విద్యా విహీ నులగు రయితుల ప్రోత్సాహపెట్టుటయును, పశు ప్రద ర్శనములను మేరుతో తెలియని రయితుల బహుమా నములచే నాకర్షించి మూలములను నుండి పొడిపంటల కాధారమై, నేత్రపర్యమొనరించు వ్యవభరాజంబులను, గోవత్తెల్లు లను కానుకాశవడి యమ్మివేయుచుటయును చూడ వివాద కరముగానున్నది. గోరక్షకకాలలు గోపోషక కాలలు క్షీరకాలలు స్థాపించుటకును పశువుల భీమాలక్షేర్పరచుటకును సహకార సంఘము లేర్పడవలసియున్నవి. మన జిల్లాలో వంగో లులో జరుపబడు పశువుల సంతల నిరుత్సాహపరచుటయును సాధ్యమైనంతవరకచ్చటి రయితులకు దేశహితమును గూర్చిన ప్రబోధమును గల్గించి, గోసంతతిని యభివృద్ధిచేయు సదు పాయముల జేయుట ముఖ్యవసరము. ఈవిషయమై సహకార సంఘములే శ్రద్ధవహింపవలెను. దొరతనమువారంతగా శ్రద్ధ వహింపవు. అట్లే సహకారసంఘములు రయితులకు కావలసిన వ్యవసాయము పనిముట్లు స్వల్పవెలలకు దొరకు సౌకర్యముల జేయవలయును.

మన దేశమున వ్యవసాయవృత్తికి తరువాత ప్రధానమైన వృత్తి వస్త్రముల నేతయేయున్నది. అతి సున్నితమైన నూలుతో తయారుచేయబడిన డక్కాచుస్తిలు, తక్కిన వలిప బట్టలను నేసి యూరపు ఖండమునకును, యవన, పారశీక, తురుష్క, గోవుక దేశములకును యెగుమతిచేసి యూరపు

ఖండవాసుల నెల్ల తన యమూల్య వస్త్రములచేత నాకర్షించి గలిగిన హిందూదేశమున సామాన్యవస్త్రముల తయారుచేయు నూలువడకుట కవకాళములేనంత హింసాత్మిక వచ్చుట చూడ దుర్భరముగాదా? ముప్పదిమాడు కోట్ల జనులకు చాలినంత వస్త్రసమృద్ధిని సమకూర్చి పరదేశములకూడ వస్త్రములను పంప గలిగిన దేశమీ కాలమున నేమిచేయుచున్నది? దీనికి చాలవరకు హిందూదేశదొరతనమువారు తుర్రవాదులు, కొంతవరకు మనమే యుత్తరవాదులము. స్వదేశమున నేయబడిన ముదుకనూలు వస్త్రముల విడిచి, చాకరకపు సీయబట్టలధరించుట చేత, నేత వాండ్రకు వృత్తిగిట్టుబాటె గాక, నేతవస్త్రము లమ్ముడు బోక, వృత్తులను మానుకొన్నార. పరిపాలకులు దేశీయవస్త్రము నేతను, నూలువడుకుటను ప్రోత్సహపరుస్తూ, సీయబట్టలవైపున విధింపక, అంగ్లేయవర్తకుల యనుచుతి ప్రకారము వారిలాభము నకు భంగము గలుగకుండ చూచినందున, యూరపు ఖండపు ఆవిరి యంత్రములచే, తయారుచేయబడు వస్త్రములతో పోటీకి నిలువలేక యీదేశపు నేత కృత్రించి నశించిపోయినది. అందుచే నేటికి మనమింత యిబ్బందిపడుచున్నారము. ప్రస్తు తము యూరపు ఖండమున జరుగుచున్న మహాసంగ్రామము చేత సీమనుండి మనకు వస్త్రములుగాని తక్కిన వస్తువులు గాని వచ్చుట కవకాళములేగా లేదు గావున, యికనైనను స్వదేశనూలును తయారుగు యే రాట్నము చేయించుట అవసరమై యున్నది. దొరతనమువారు స్వదేశపరిశ్రమ లిప్పుడు మును పటివలె నిరుత్సాహపరుచు. కాలములు మారినవి. కాలముతో దొరతనమువారి యభిప్రాయములు గూడ మారినవి. హిందూ దేశమునకు గూడ కొంతవరకైనను స్వాతంత్ర్యము మొ సంగి బాగుపడుట కవకాళము గల్గింపవచ్చు గౌరవము లేదను కలంపుతో నున్నారు. కావున ప్రతి యింటను పూర్వములవలె రాట్నముల నెలకొల్పి ప్రతిష్ఠియును, బాలిక యును పూటకు కొన్ని గంటలయినను రాట్నములమీద నూలు పడకునట్లు చేసి, యానూలుచే నేతగాండ్రు పలువిధములయిన వస్త్రములు నేయునట్లు చేయుటవలన, దేశమునందు సంవత్సర మునకు కొన్ని వందల కోట్లరూపాయలు నిల్వవుండి కోట్లకొల ది బీదవారు దుర్భిక్షములేక సుఖజీవనముచేయుట కవకాళము గల్గింపవచ్చును. ఈయదను దప్పిన యేజపానుదేశమో యేయ మెరికాఖండమో మన దేశమెల్ల తన బట్టలచేత నింపివేయ గలదు. అట్టి దుర్దృతి లేకుండ ముందు బాగ్రత పడవలయును. కాని పిమ్మట విచారపడి పశ్చాత్తాపమునొంది ప్రయోజనము లేదు. అందువలన సహకార సంఘములు నేతకును నూలువడ కుటకును యేర్పరచి బీదవారికి రాట్నముల చాకధరకు కొని యిచ్చి నూలు నేయుటవలన గలుగు లాభములను యెల్లవారికి బోధించి నూలు తయారుచేయుచు నెడల నేతవలన వచ్చులా భమేగాక, పలువిధములగు ప్రత్తిని పండించుటకు వ్యవసాయ దారునకు ప్రోత్సాహము గల్గింపవలెను. ప్రత్తి పంట పండింపక కర్షకులు అశ్రద్ధచేయుచున్నందున ఉత్తమబాతి ప్రత్తిమనదేశమున నశించిపోవుచున్నది. ప్రత్తినిరదిగా పండించనందున చాకగా దొరకుటలేదు. ఇట్టి నూతన విధానములచే దేశోపకారము చేయవలెన్న ఒకరిదయ సంకల్పించిన ప్రయో జనములేదు. “కల్యాణసంఘేక్షైః” అన్నట్లు సంఘములుగా నేర్పడి అందరియొక్క శక్తి సామర్థ్యములను, ధనమును తెలిపి తేటలను, యూహాపోహలను దేశమునకయ వినియోగించినగాని ప్రయోజనములేదు. సహకారసంఘము లేర్పడి పని చేసినచో మేలయికరకపు విత్తనములు ప్రపంచమునంగల యన్నిభాగములనుండి తెప్పించుటకు వీలగును.

సోల్ ఏజంట్లు అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 116, జమ్మాయసేదు బొంబాయి.

Advertisement for Otto Dilbahar Perfume of Orientals, featuring a person on a camel in a desert landscape. Text includes: 'Otto Dilbahar Perfume of Orientals', 'Delightful & Lasting', and a list of products and prices.

హిందూ దేశ రాజకీయ సంస్కరణములు;
స్వదేశ సంస్థానములు.

రాజాపు హిందూ దేశ రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి స్వదేశ సంస్థానముల విషయమున నేమి చేయవలయునని వివరించుచు "కల్లాట" పత్రికాసంపాదకులగు డి. వి. గుండప్పగారు హిందూ దేశ కార్యదర్శి రాజప్రతినిధి గారలకు పెద్దవిజ్ఞాపనము నంపెను. ఈ విజ్ఞాపనమున వ్రాయుటలో నతడు స్వదేశసంస్థానవాసి దృక్పథమును బట్టి వివిధ సంస్కరణములను కారణసహితముగ నుదహరించెను. సంస్థానాధిపతులితులమేల్కొంటిరి. దేశీయసభతోపాటు వారును సంస్కరణములగురువున్నారు. సంస్థానాధిపతులసభలతోగల సహిందూదేశరాజకీయములతో గలిపి నెలకొల్పుట పాపకార్యము. సంస్థానాధిపతుల స్వంతముగ నొకసభ యుండవలయును. దానికిని బ్రిటిషు హైందవ కా స న స భ వంటి అధికారములు ఉండవలయును. స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు రాజప్రతినిధి సభలకు ప్రతినిధుల నంప గూడదు. అతడు మణిపూరుకేను మొదలగువానిని వివరించు సంస్థానములకు సాంఘాతికపరిపాలన ముండవలెననెను. దేశీయ సభవారెట్టి కాసనసభను గోరికొని అట్టి సాంఘాతికసభయే సంస్థానములకు నుండవలయును. ఈసభను నెలకొల్పుటకు మొదట వివిధసంస్థానముల పూర్వచరిత్రము బాగుగ కోధించి ప్రస్తుతము 700 క్ నెంచబడిన సంస్థానములలో నిజముగ నేని సంస్థానములుగ బరిగణింపబడ దగినవో నిశ్చయింపవలెను. తరువాత నట్లేర్పరుపబడిన సంస్థానములలో వేనియందు కాసన యంతముగ ప్రభుత్వము నెలకొల్పబడినదియు జూడవలెను. తరువాత చేయవలయు మూడవ ప్రయత్న మిది సంస్థానములకును తక్కిన బ్రిటిషు హిందూదేశమునకు నెట్టి రాజకీయ కాసన సంబంధము ఉండవలయునని నిశ్చయింపవలయును. చాలవది హిందూదేశ దొరతనమువారి రాజకీయశాఖ నందుల కనుగుణ్యముగ మరల మార్చవలయును. ఈ శాఖాధికారి ఇది వరకువలె ఇండియను సివిలుసర్వీసు - సభ్యుడు కాగూడదు. ఇది అధికారస్థితికి భంగకరము. హిందూదేశ సంస్థానములను గూర్చి రాజప్రతినిధికి సలహాల నిచ్చు నతడు బ్రిటిషు రాజకీయ జీవనమున మంచి యనుభవము గలిగి యుండవలయును. వలసదేశీయకార్యదర్శిగ పనిచేసి యుండినయితే డిండల కుత్సితగుణుడు. హిందూదేశప్రభుత్వమువారి రాజకీయ శాఖకు అధికారానుభవము గలవా దధ్యక్షుడుగ నుండవలయును. అతనికి రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వ ముండవలయును. స్వదేశ సంస్థానముల వ్యవహారమంతయు నతడు చూచుచుండవలెను. ఇంకనాసభకు 75 గురు సభ్యులం దవలయును. రిప్రెజెంటేటివ్ సంస్థానములలో నొక్కొక్కవాని కిరువురు ప్రతినిధులు ఉండవలయును. తక్కిన రెండవతరగతి సంస్థానములు మూడింటి కొక్కప్రతినిధి యుండవలయును. చిల్లర సంస్థానములు 15 టికి ఒక్కొక్కప్రతినిధిచొప్పున నుండవలయును. రాజులే ప్రతినిధులు గ నుండ నవసరము లేదు. అందువలన సంస్థానములు బ్రిటిషు హైందవ పౌరాధిపత్య కట్టి యాటంకములను గలిగింపగూడదు. ఇంకను, సంస్థానములు యధాప్రకారముననే విడువబడిన నవి వారికట్టి యాటంకములనైన గలిగింపవచ్చును. సంస్థానములచే నెన్నుకొనబడినవారు మంచి బుద్ధికాలగునగును, మంచి నైతికప్రవర్తనము గల వారుగను ఉండవలయును. వారు దేశమునందలి అన్నితరగతుల ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులుగ నుండవలయును. వారికి రాజకీయములందు మంచియునుభవ ముండవలయును. వారు తమ తమసంస్థానములలో దొరతనమువారి విశ్వాసమును హిందూదేశపు దొరతనమువారి విశ్వాసమును బొందియుండవలయును. వారు తమదేశ మంత్రవర్తములలోనివారు గనుండుటయు నావశ్యకమైనట్లు లోచించును.

చెన్నపురాండ్ర సభ, విద్యాశాఖ:—విద్యా శాఖవారి యజమాన్యముక్రింద నుపనిధులును పురాతన వాద్యయ పరికోధకులను శిల్పకామ్యవేత్తలను అగు లేకు మట్ల రాజగోపాలరావు పంతులు, డి. ఏ. గారు బ్రాడ్వే 9-వ నెంబరుగల సభాభవనము (ఆంధ్రహాలు) నందు 1918-వ సంవత్సరము జూలై 9-న తేదీ కనిపారము పాఠశాలకాలము 6 గం: "దేశీయుల విజ్ఞానము"ను గూర్చి లేచుకొని నుపనిధులను ఇతడు, తిరిగివచ్చి కాఫీతయి అరేకాఫీరు నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు ఆంగ్లసభాభివృద్ధియొ వివరించెను. అంతటను తిమ్మ కణ్ణిదేవయ్య బ్రాహ్మణులు.

ప్రత్తివంట విచారణ సంఘము.
మూడవదినపు విచారణ

ఈ సంఘమువారు మఱల నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము 11 గంటకు సమావేశమై హెచ్. పి. ఎం. రిగారిని పరిశీలించిరి. (ఆశ్చర్యకరము) పశ్చిమభాగపు ప్రత్తియే యెక్కువగ వినియోగింపబడుచున్న దనియు, అందువలననే ఆప్రత్తిధర అధికముగా నున్నదనియు, ఉత్తర భాగపు ప్రత్తియందు కత్తి చాల తక్కువయినందు, (వాడియాగారికి) ప్రత్తియందు చాల మోసము జరుగుచున్నదనియు, కొందఱు వ్యాపారులు కావలె నని కత్తి చేయుచున్నారనియు, ప్రత్తిని కుత్తముచేయు కార్యాలయములందు కొంచెము మంచి తనకి నేర్పబడిననే గాని కత్తి పోదననియు అట్టికార్యాలయములకు లైసెన్సుల నిచ్చు పద్ధతి నేర్పబడుట అవసరమనియు రిగారు చెప్పిరి. వారి లిఖితసాక్ష్యమునం దిట్లు వ్రాసిరి. (1) పశ్చిమభాగపు ప్రత్తి-ఆదవాని, బల్లారి, రాయ చూరు, గుంటకల్లు మట్టుపట్ల ప్రదేశములు (2) ఉత్తరభాగపు ప్రత్తి (ఎజుపు తెంపు)-ప్రాద్దుటూరు, నంద్యాల, కర్నూలు మట్టుపట్ల ప్రదేశములు (3) కాకినాడ ఎత్తప్రత్తి-గుంటూరు తెజవాడ మట్టుపట్ల ప్రదేశములు (4) కాంభోడియా ప్రత్తి-తిరునల్వేలిజిల్లాలోను కోయంబుత్తూరు డిండిగలలకు మధ్యను ఇవిగాక (5) తిరునల్వేలి ప్రత్తి (6) కరంకట్టి ప్రత్తిగలవు. మొదటి మూడురకముల ప్రత్తికంటె కడపటి మూడురకముల ప్రత్తియే శ్రేష్ఠమైనది. కాని మొదటి రెండు రకములందును మంచి గింజల నేర్పబడి పండించినవో, రంగునందును, బలము నందును, రకమునందును హిందూదేశపు ప్రత్తియంతటను అతి శ్రేష్ఠతమగును. రిగారిని సంఘమువారు ప్రశ్నించినవెనుక చెన్నపురి యందు సంఘమువారి విచారణ ముగిసెను. నిన్న మధ్యాహ్నము మే సంఘమువారు మధురకుబోయి అక్కడినుండి 9-వ తేదీకి విరుదుపట్టియందుండి 11-వ తేదీని టుటికారన్ చేరి అచ్చట 3 దినములుండి 14వ తేదీని కోయంబుత్తూరుకుబోయి అచ్చట మూడుదినములుండుదురు. టుటికారన్ లోను కోయంబుత్తూరు లోను అనేకసాక్షులు పరిశీలంపబడుదురు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

ఈనెల 8-9-12 తేదీలకు జరుగుసభలలో ఆర్థికవత్త పునర్వ జరుగును. పేరుకుచెన్న పట్టు ఆమోదింపబడును. 18-వ తేదీని వైదిక చట్టము కట్టిచట్టము, మూలభవము చట్టము వైదికుల బాకీలచట్టము నుపపాదించబడును. యుద్ధము ముగిసినానే నిష్పాదించిత ప్రాథమికవిద్య ను ప్రారంభింపవలెను. భూమినిస్తుల పూర్తిగా రాష్ట్రీయము గా మొనరింపవలెను. అట్లుచేయనివో నిష్పాదించిత ప్రాథమిక విద్యకు ఇండియా ఆదాయమునుండి దొరతనమువారు ధన సహాయమును చేయవలెను. అను తీర్మానములను గొల్కర్ గారు రుపపాదించెదరు. ఇండియా పోలీసు శాఖ పరిక్షకు మచ్చువారి వయసు 19-21 నుండి 21-23కు హెచ్చింపవలెను. ఆశాఖలోని వారికి జీతములును ఫించెములును హెచ్చింపగూడదు. యూరోపియ నులేగాని ఆఫీసుకు రాగూడదను నిబంధనను రద్దుచేయవలెను. ఆఫీసుకు ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోనుగూడ ఏక కాలమున జరుపవలెను. అట్లుచేయనివో ఆశాఖలోని యుద్ధాగములలో సగము బహిరంగ పోటీపరీక్షలలో చేసిన భారతీయుల కియ్యవలెను. ఆఫీసుకు ఇండియాలో నేర్పరచవలెనను తీర్మానము లను గొల్కర్ మాలవ్యాగారు రుపపాదించెదరు. ఈస్తు ఇండియా రైల్వే పరిపాలనమును 31-12-1919 వ తేదీనుండి దొరతనమువారే వహింపవలెనను తీర్మానమును గొల్కర్ గారు రుపపాదించెదరు.

4-8-18 వ తేదీ సాడు అనంతపురము జిల్లా ధర్మ వరము తాలూకా సాగసముద్రమునందు "భారతీయ గ్రంథ నికేతనము" అను పేరుతో నొక పఠనమందిరము నెలకొల్ప బడినది. కొలదికాలములోనే ఉచితముగా బాలకుల విద్య గలపుట కేర్పాటు చేయుచును. ఇందుకు సహాయముచేయ గోరువా రెవ్వరైనను వారి పోలికి దొరకిన ప్రాచీనమైన గ్రంథముల నిమిషుల ఇచ్చుటకు; బంపిన ఇండియన్ కలెక్షనలతో నండుకొనియు, 50 గ్రంథములకు తక్కువతేక పంపిన వారిని పోషకమందలికి తిప్పుకొని పోటీయులలో వారి నామానలిని; బొంబయిలోని ధర్మవర్మనాయకుడు, కంగరాజునాథుల ప్రాయశాస్త్రము.

వైకుంఠ వ్యాధి

రక్షక వైద్యాధిపతులగు బూతుటకరుగారు "రీడర్" పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఈ వత్సరమున వైకుంఠవ్యాధి అపరిమితముగ దేశమందుండుటను వ్యాపించు చున్నందులకు విచారకరముగ నున్నది. ఈ వ్యాధికి టిక్ కెరు ఐయోడిన్ తగినవంతు అరియు, ఇందుములమున నీ వ్యాధిని నివారించ వచ్చుననియు నేను జెప్పగలను. దీనిని వాడుక చేయుటచే అనేక స్థలములలోని ఫలితములు సంకృష్టికరముగ నున్నవి. గత రెండు, మూడు వత్సరములనుండి అయోడిన్ ను పయోగించు విషయమై యీక్రింది ప్రకటనము నొసంగుచుండిరి:—

"వైద్య సహాయము లేనప్పుడు వైకుంఠవ్యాధి ముగ చికిత్స గావించవలెను."

- (1) గృహములో మంచి గాలియు, వెలుతురును గల పెద్ద గదియందు పరుపుపై పరుండి సంపూర్ణముగ విశ్రాంతి ని తీసికొనవలెను. కవాలములను తెరచి యుంచవలెను. గాలి బాగున్నయెడల, వెలుపల నీడలో కూడ కోగిపరుండ వచ్చును. (2) ద్రవపదార్థభోజనమును గయికోనవలెను. (3) దాహము వేసినప్పుడు చల్లటి మంచినీళ్లను పుచ్చుకొన వలెను. ఇట్టిపయమున దాహమియకపోయినయెడల ఆహారమువా టిల్లగలదు. (4) రెండు గంటల కొకపర్యాయము ఒకబొట్టు టిక్ కెరు అయోడిన్ ను ఆరబైన్సు నీటిలో పోసి పుచ్చుకొన వలెను. కోగి నిడించుచువును బోవధముకొర కాతని లేప రాదు. (5) ఉదయమునను, సాయంకాలమునను పొక్కులకు టిక్ కెరు అయోడిన్ ను రాయవలెను.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు దీనిని ప్రజల కుదిరియుగ నొసంగిరి. ఇందలి ఫలితము లెంతయు స్పష్టికరముగ నున్నది. ఇతరప్రభుత్వములవారు కూడనీధిధముగ నేర కర్తవ్యమున్నారు. ఈ టిక్ కెరు అయోడిన్ వలన వైకుంఠ వ్యాధి నివారణ యగు నని బొంబాయిలోని మేజరుగ్లను లిప్తును గారును, యొక వైకుంఠ వ్యాధిగారును, ఇక ననేకులును అనుభవపూర్వకముగ చెలిపియున్నారు. కావున ఈయందును వాడుకచేసి ప్రజలు చాలలాభముల నందగలరు.

గుంటూరు జిల్లా, రేపల్లెతాలూకా, కల్లూరు గ్రామము లో, ఎ. ఎస్. రాజగోపాలయ్యర్ గారి యాజమాన్యము క్రింద "జ్యోతిర్మార్తి కైంకర్యసమాజము" నకు శాఖ "సన్యాసమాజ" మను పేరుతో నొక శాఖ, స్థాపించబడినది. 19 శ్రీలును, 30 పురుషులును, సభ్యులుగ చేరిరి.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే!! (110)

నెం. 121 ఆర్ మినియోక వీధి, మద్రాసు.

(వైకృతము ఎదురుగా)

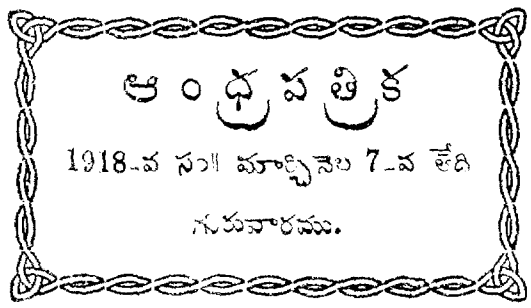
ట్రాంలెనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్న. ప్రయాణికులకును విద్యార్థులకును విడిచియుండుట కున్న భోజనోపాయములకును స్వగృహసౌఖ్యములకును తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్డలో గదులు ఎల్లప్పుడూ దీపిపాయ ములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి లాగావచ్చును. కాకాభోజనము పూట 1-కి రూ॥ 0-4-0

ప్రశస్తతమయిన కాకాభోజనము, లేక మాంసాభోజ నము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతిప్రకారం కట్టించ బడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటాలు బర్మా, సిలన్, యూరోపు, ఇండియా, వగైరా దేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూసేజి మెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

నోటిసు. (1101)

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు సర్తెసలీతాలూకా సర్తెసలీలో నూతనముగా గ్రామాభివృద్ధినిమిత్త పల్నాడునంది గుంటూరుకు వెళ్ళేకోడ్డు కుత్తరమున్నూ, తాలూకా కచ్చేరికి కూర్పు నన్నూ పుండే భూమిని యిండ్లుకట్టుకునే నిమిత్తం లాట్టుచేసి కొన్ని లాట్టును యిదివరలో అమ్మియుండిరి. మిగతా ప్లాట్టును కూడా యిండ్లుకట్టుకొనే నిమిత్తం 1918 సం॥ 29-వ మార్చి పగలు 12 గంటలు మొదలుకొని సదరు సభ్యమునందుగాని, దానికి సమీపమందుగాని సర్తెసలీ గ్రామములో గుంటూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారివలన కేలర చేయబడెను. కేలర ద్వారాగాని యితర పోలికములు వివిధములుచేతగాని లేదనిగోరువాడు గుంటూరు పోలీసుశాఖకు ఒకసంఖ్య నిచ్చి కేలరగోరవచ్చును. గుంటూరు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు, 1-3-1919. ప్రెసిడెంటు.

సాహసము!

ప్రతీక్ష్య ననుసరించి రాష్ట్రములను పునర్నిర్మించవలయుననుభవించి పాశ్చాత్య ప్రపంచము మారుమోగుచున్నది. భాషా సాంప్రదాయముల ననుసరించి రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు గడంగవలయునని ఆంధ్రులు గోరుచున్నారు. ఆంగ్లభాషలో రాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి చిత్రవిచిత్రములగు వ్యాసము లిపుడు ప్రచురమగుచున్నవి. కాని వాటి యందు రాష్ట్ర సిద్ధాంతము గూర్చి చక్కని యభిప్రాయములు గానించుట లేదు. ఆంధ్రుల సందేశము అన్య రాష్ట్రములలో ప్రతిధ్వనింపని కారణముచే, నిట్టి వైపరీత్యములు సంభవించు చున్నవి. కే. పి. బోసుగారు రాష్ట్రపునర్నిర్మాణము గూర్చి యెనిమిదవ వ్యాసమును ప్రకటించిరి. వీరికి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము కన్న వంగ రాష్ట్ర విస్తీర్ణాభివృద్ధి నెక్కుడుగ దోచుచున్నది. ఆంధ్రులకును, ఓడ్రులకును ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణ మవసరమయినను, ఆదర్శప్రాప్తి కింకను కాల మరుదెంచలేదని వీ రిదివరకు చెలిపియుండిరి. ఈలోపుగ, నోడ్రులను విహార రాష్ట్రమునుండి పేరుతేసి వంగ రాష్ట్రమున గలుపుకొనవలయునని వీరు సూచించిరి. ఓడ్రులును తామును జాతీయ సాంప్రదాయములందు దగ్గరవారట! ఇంతటితో వీరి మనోరథ మీ డేర లేదు. ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించబడిన అస్సాము రాష్ట్రమును గూడ వంగ రాష్ట్రములో గలుపవలయునని వీరికోర్కె గాబ్బించుచున్నది. అస్సాము వాసులు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నభిలషించినటుల టైముస్ ఆఫ్ అస్సాము మొదలగు వార్తాపత్రికల మూలమున సుబోధక మగును. తమ రాష్ట్రస్థితిని చక్కబరచు సంస్కరణములను వారంగీకరించెదరుగాని, వంగదేశముతో తిరిగి చేర్చబడుట కంగీకరింపరనుట నువిదితము. కాని బోసుగారి విషయమై యత్యాతురులై యున్నారు. అస్సాములో వంగభాష మాటలాడు వారనేకులు గలరట. అస్సాము దేశీయుల భాషకును వంగదేశీయుల భాషకును పోలికగలదట! అస్సాము రాష్ట్రము సంప్రదించుకొని మాత్రమేగల చిన్ని రాష్ట్రముగుటచే దానిని వంగదేశములో చేర్చుట శ్రేయస్కరమట! అస్సాములోని నాగరిక పుట్టల ప్రజలకు వంగదేశీయులతో భాషా బాంధవ్యము గలదట! మిగిలిన మండలములు అనాగరికులచే నాక్రమింపబడియుండుటచే అట్టి వారికి నాగరిక మలవడుటకు, వంగదేశముతో నారిని జేర్చుటయే ముఖ్యసాధనమట! బరిస్సాను వంగదేశములో జేర్చుట కెట్టి కారణములు చూపబడెనో, అస్సామును జేర్చుటకుగూడ నట్టి కారణములే చూపబడుచున్నవి. బరిస్సానంతను వంగదేశములో జేర్చుటయేగాక, వీహారు మండలమునందలి భాగలూరు, సంతాల పరగణాలను, పూర్వీయామండలములో మహానంద పదివరకుండు మార్పుభాగమునంతను వంగదేశమున గలుపుట బోసుగారి యాశయము. ఈ జిల్లాలకు మూలభూమి సింగభూమి, జిల్లాలను, చోళియా వాగపురములోని ముఖ్యపట్టణములను

జేర్చి, వంగరాష్ట్రాంతర్భాగములగ జేయవలయునని బోసుగారు సూచించిరి. అట్టి సూతన వంగదేశమే తీరున నుండునో బోసుగారిటుల వర్ణించిరి.

“ఒకవంక హిమవత్సర్యతమునకు మార్పున నుండులోహితీ నదినుండి, గంగామునకు వైర్వతి దిక్కునందుండు లాంగూలీయా వరకును, వేరొక వంకవడమట పాలమూవద్దనుండి మార్పు దిక్కుగాం గువరకును వంగదేశము వ్యాపించి యుండగలదు. దేశమంతయు ఆర్థిక జాతీయభాషా, సాంప్రదాయముల ననుసరించి కలిసి సౌఖ్యవముగ నుండును. అట్టి విస్తీర్ణముగ దేశమును అనుభవశాలి యగు నాంగ్ల రాజకీయవేత్త పరిపాలింప వలయును. ఆతడు ప్రజాసామ్రాజ్యిని, విశాలోద్యోగములను బుద్ధిప్రతిభను గలిగియుండ వలయును. తాను పరిపాలించెడి దేశవిస్తీర్ణము గాంచి వెలుగొందువాడుగ నుండజనదు. సమయమునకు దగిన యుత్సాహము జూపునటులుండవలెను. మెయిలు ప్రయినులు, స్త్రీమరులు, వెనుకకు బడిమున్నగు వాయువిమానములు వాటి స్థానమాక్రమించును గనుక, ఈ యన ఒక దినము సిహెట్టులోను, మరి యొకదినము హబారిబాగ్లోను, ఇంకొక దినము బరిస్సాలోని పూర్వీయందును, వేరొకదినముగోపాల పరాయందును తిరుగుమండవలెను.”

వంగదేశవిజృంభణ మీతీరున నుండవలయునని బోసుగారి వటుమును వ్రాయుచున్నారు. పరిపాలనా సౌకర్యమునకు రాష్ట్రములు చిన్నవిగ నుండి, సాధ్యముగ సంతవంకు భాషాప్రయుక్తములుగ నుండవలయునని, నూతనరాజ్యాంగ వేర్తలు వాకొనుచుండ, వంగ రాష్ట్రమును దేశమెల్లడలను వ్యాపింపజేయవలయునని బోసుగారు వాంఛించుచున్నారు. ఇంతకన్నను హిందూదేశమునంతను వంగరాష్ట్రము క్రింద మార్చిన, వీరి యుత్సాహ మతిశయింపవచ్చును. రాష్ట్రసిద్ధాంతము గూర్చి వ్యాసలేఖకులు తమ యిచ్చవచ్చినటుల, నేర్పటల సూచించుచున్నారు. సూత్రాన్వేషముగూర్చి శ్రద్ధ వహించుట లేదు. ఈ సమస్య నిర్వహణమునకు ఆంధ్రులే పనిబూనుట శ్రేయోదాయకము. ఆంధ్రులు, మహారాష్ట్రీలు, కర్ణాటకులు, ఓడ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రము వాశించు చున్నారు. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర సిద్ధాంతమున కామోదము దెలుపని గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రి డాక్టరు నెహ్రూ గార్లు గూడ ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమున కభ్యంతరముల దెలుపలేదు. మాడరను రిప్రూ ప్రిక శర్మగారి తీర్మానము గూర్చి ఇటుల యభిప్రాయ మొసగినది.

“శర్మగారు తమ తీర్మానమున ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును మాత్రమే గోరి యుండినచో, వారి కెక్కుడు బలము చేకూరెడిది. పరిపాలనమునం దభివృద్ధిని సూచించెడి రాష్ట్ర విధానమును భరింపగలవారికి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల నొసగుట మా కిష్టమే..... ఓడ్ర భాషమాటలాడువారి నొక రాష్ట్రమున జేర్చుటయు మాకంగీకారమే. కాని ఇతరవిషయముల నాలోచింపక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమునకు గడంగుటకు మే మంగీకరింపము..... ఒక రాష్ట్రములో రెండుమూడు భాషల మాటలాడు వారుండునపుడు, బలవంతులగు వారు స్వార్థపరత్వముతో పెనగులాడు చుండుట శోచనీయము. ఇట్టి స్థితి ప్రాతవంగరాష్ట్రములో నుండెడిది. ప్రస్తుత విహారరాష్ట్రములో ప్రబలియున్నది. అట్టి దెబ్బకు చెచ్చ రాజభాషియందు గూడ వ్యాపించి యున్నదని మా విశ్వాసము.”

ఆంధ్రులందును, ఓడ్రులయందే గాక, కర్నాటకులందును గూడ నిట్టి వాంఛ ప్రాబల్యము గాంచుచున్నదని ర వ తేదిన యీ పత్రికయందే ప్రచురింపబడిన రామచంద్రహనుమంత దేశపాండి ఎ. పి. గారి వ్యాసము సువ్యక్తపరుపగలదు. మద్రాసు బొంబాయి రాజధానులలోని బ్రిటీషు కన్నడ భాగముల జేర్చి ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నిర్మించుట యవసరమని వారు సూచించియుండిరి. అట్టి ప్రత్యేక కన్నడరాష్ట్రము కిర, 000 చదరపు మైళ్ల వైశాల్యము గలిగి కోటి జెబ్బది లక్షల జన భాషాభ్యుముతో విరాజిల్లుననియు, అయ్యది బెల్జియము రాష్ట్రమునకు మూడింత లుండుననియు దేశపాండిగారు చెలిపి యుండిరి. ఇటులనే మహారాష్ట్రలో రాష్ట్ర వాంఛ యెటుల ప్రబలుచున్నదో తెలుపుటకై, మరాటాపత్రికలో వడ్డ రనువారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును వేరొకచో ప్రచురించినారము. పరాంజుపై గాకీ రాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి గలిగిన భయము నిరాధారమని వీ రీ వ్యాసమున స్పష్టపరచి యున్నారు. నూరు వత్సరములు బ్రిటీషుపరిపాలన మనుభవించిన పిమ్మట, హిందూదేశమున ఆంగ్లభాషలో నున్నతవిద్య సభ్యసించినవారు 6000 కొక్కరని దేలుచున్నది. ప్రతిబాలునికిని ఆంగ్లభాషలో నున్నతవిద్య గలపుట కింకను పదివేల సంవత్సరము లయినను బట్టును! అట్టివరి ఆంగ్లభాషను దేశభాషగా జేయుట యసంభవమని సులభముగ గ్రహింపవలెను. ఆంగ్లేయోద్యోగులకు దేశభాషలు రాకబోయినను, అవసరమగు నపుడు వారు నేర్చుకొనవలెను. వడ్డరుగారు చెలిపినటుల ఉద్యోగులు ప్రజలకొర కేర్పడిరి గాని ప్రజలుద్యోగుల కొర కేర్పడలేదనుట తటతల్లము! కర్నాటకులకును, ఆంధ్రులకును, మహారాష్ట్రీలకును, ఓడ్రులకును ప్రత్యేక రాష్ట్రముల నిర్మింపవలయునని త్వరలో వేరొక తీర్మానమును సామ్రాజ్యసభలో దెచ్చుచో, ప్రతిపాదకులు సర్వజనామోదము బడయవచ్చును. ప్రజల వాంఛల నుల్లంఘించుటకు, ప్రభుత్వమువారును సమ్మతించరు. ఆంధ్రు లీ విషయమై దేశీయుల ప్రబోధించు టశ్యవసరము.

కీర్తికేమలగు జాన రెడ్డండుగారు

—:—:—:—

ఇరైండు రాజకీయస్థితి విషయముగ నున్నది. సికాఫీను కక్షవారు కన్యేంషను మహాసభలో పాల్గొనక హోంరూలు సమస్య హామీరమున కభ్యంతరముల గల్పించుచున్నారు. ప్రత్యేక పార్లమెంటు నొకదాని నేర్పరిచి స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింప వారి యాశయమై యున్నది. కాని వారి పలుకుబడి దేశములో నతిశయింపలేదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో ఇరైండుదేశము స్వాతంత్ర్యభాగ మగుటకై, హోంరూలుతో సంతృప్తి జేందు జాతీయవాదులే యొకను అధిక సంఖ్యాకులుగ నున్నారు. కాని హోంరూలు పనికిరాదనియు, అల్స్టరును స్వరాజ్య మనుభవించు ఇరైండు నుండి విడదీయవలయుననియు, కార్లను మొదలగు అల్స్టరు నాయకు లొకవంక పట్టుబట్టి యున్నారు. ఆంగ్లదేశములో ననలే సంబంధము వలదని సికాఫీను కక్షవారు వేరొకవంక బరుగించుచున్నారు. వీ రిద్దరి మధ్యను, జాతీయజాతులు నలుగురు మధ్యను, ఇంతవరకును దేశమున సికాఫీన్ బాదము ప్రబలకుండ, జాతీయోద్యమమునకు బట్టుగొమ్మయై నిలిచి, సంగ్రామ సమయమున

జాగ్రూతతో విరివి మహాజనుల నింతవరకును సవ్యమార్గముల నడిపినది, జాగ్రత్తండునాయకుడు. మంత్రవర్తమున తేరి, ఈయన సంగ్రామ న్యవహారములకు దోడ్పడెను. అటు పిమ్మట దేశములో విప్లవము ప్రబలిన నాటినుండియు రెడ్డుడు నాయకుడు తన పలుకుబడినంతను విని యోగించి దేశమున శాంతిని తీరిగి నలకొల్పెను. కాని ఆతనిస్థితి రానురాను దుర్భరమయ్యెను. ఆతని సలహా ననుసరించి వెంటనే హిందూ లొనగుటకు బ్రిటీషు మంత్రవర్తమునారు వెనుదీసిరి. ఆతని యచరులు స్వరాజ్యాశయము దూరము పోవుచున్న కొలదిని, సిక్ ఫీను కక్షవారి పక్షమునకు లీనమగుచుండిరి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న కన్వోషను ఫలిత మెటులుండునో జెప్పజాలకున్నాము. దేశ మిట్టి సందిగ్ధస్థితిలో నుండగ, జాగ్రత్తండు గారు కాలధర్యము నొందిరిని రూటరు నేడు చెలువుచున్నాడు.

జాగ్రత్తండుగారు 1851 సంవత్సరమున జన్మించి తన 67 వ సంవత్సరమున జనిపోయిరి. వీరి తండ్రియగు డబ్ల్యు. ఎ. రెడ్డుడుగారు పార్లమెంటు సభ్యులు. వీరు డబ్లిను నందలి బ్రిటీష్ కళాశాలలో విద్య నభ్యసించి, 1886 వ సంవత్సరమున బారిష్టరు పరీక్షయం దారితేరి ఐర్లండులో 1887 వ సంవత్సరమున న్యాయవాది వృత్తి నారంభించిరి. 1881 మొదలు 1885 వరకు న్యాయాధ్యక్షులు, 1885 మొదలు 1891 వరకు వెక్సు ఫర్డుకు అటుపిమ్మట వాటరుఫర్డుకు పార్లమెంటులో ప్రాతినిధ్యము వహించి యుక్తతనమునకు ప్రతిభను జూపిరి. 1880 వ సంవత్సరమున విశు జాతీయవాదుల ఆదర్శమూర్తియగు పార్సెలుతో గూడ రెడ్డుడుగారు రాజకీయ రంగమున బ్రవేశించిరి. పార్సెలుతో బాటు, రెడ్డుడుగారును లోకనిందకు బాతులయిరి. 1881 వ సంవత్సరమున రెడ్డుడు పార్లమెంటులో సభ్యుడుగ బ్రవేశించెను. ఆదినముననే విశు పార్టీ వారందరును ప్రాబులిష్టులకు నిరాకరించినందున, రెడ్డుడు గారును వారినే యనుసరించిరి. అందుకై సభలో నుండి తాత్కాలికముగ బహిష్కరణబడిరి. కాని రెడ్డుడు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును కావించక విడువలేదు. స్పీకరుగారు వెడలిపోవుని రెడ్డుడుగారి నాశ్చర్యించిరి. "నేను వెడలిపోన"ని రెడ్డుడుగారు ధైర్యముతో జవాబిచ్చిరి. ఇట్టి సమయము లనేకములు రెడ్డుడుగారి జీవితమున గలవు. పార్లమెంటులో రెడ్డుడుగారు వక్రత్వమున సుప్రసిద్ధిపొందిరి. రెడ్డుడు ఒకపక్షమునకు నాయకుడైనను, ఆతనినుండి ప్రత్యర్థుల యెడ పరుషవాక్యము లేన్నదను వెలువడలేదు. తన శత్రువులయెడ గూడ, ఆతడు శాంత భావమునే జాపుచుండెను. బాల్ఫూరుగారి కాలమున, రెడ్డుడు కారాగృహమునం దుంచబడెను. 1883 వ సంవత్సరమున కారాగృహ విముక్తులయిన పిమ్మట, రెడ్డుడును బాల్ఫూరుగారును పార్లమెంటు భవనములో గలసికొనిరి. ఉభయులకును కరస్పర్షన మయెను. "మీరు తిరిగి వచ్చుట నాకు చాల సంతసముగలిగించినది. మీ కిందుచే విశేష బాధ గలుగలేదని డలచెదను." అని బాల్ఫూరుగారు పలుకరించిరి. విరివి జాతీయ వాదులపై పార్సెలువలె రెడ్డుడు నిరంకుశము వహింపలేదు. అనుచరుల యిష్టముననుసరించి నడచెడివాడు.

బ్రిటీషువారి వ్యాధానములపై విశ్వాసము దగ్గుచున్న యిక్కాలమున ఐర్లండులో కలవర మతిశయింపకుండ రెడ్డుడు గాపాడెను. సంగ్రామమునకు సాయముజేయుట ధర్మమని, విరివి

జాతీయ వాదుల హెచ్చరించి విరివిపై నికుల జేర్చెను. సిక్ ఫీను కక్షవారికిని, ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారికిని మధ్యగ నిలిచి, జేశాభ్యుదయమునకై పాటుపడెను. అట్టి మహామహుడు నేడ ప్రస్తుతము. అట్టి నాయకుడు దుర్భుచ్చులు మస్తరము. ఐర్లండును సమాధానపరచుటకు, ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వెన్వంటనే కార్యభారము వహింపవలెను. ధైర్యముతో హిందూలు ప్రదానమునకు బోడ్డుడ వలయును. సమస్యపరిష్కారము నాలసించిన లాభ ముండదు. సంగ్రామమధ్యమందు, విశు దేశములోని యశాంతిని బెరుగ నిచ్చుట సాధ్యము గాదు. రెడ్డుడుగారియాత్మ విరివిసమస్య నిర్వహణమునకు తోడ్పడు గాక!

హిందవపరిపాలనము

లవెట్ ఫ్రేజరుగారు ఎడింబరో రివ్యూకు హిందవ పరిపాలనము గూర్చి దీర్ఘ వ్యాసమును వ్రాసిరి. ఆ వ్యాసము మొలులు జస్టిసు పత్రికల వాదముల కాధారముగ వైకొనబడెను. ఫ్రేజరుగారు కొన్ని మాతనరహస్యములను వెల్లడించిరి. మాంటాగూ గారి దేశమున కేతెంచినది, భారతీయ సమస్యల గనుగొనుటకు గాదట. ఆస్పిక్తుగారి ననుసరించి యుండెడి లిబరలు కక్షవారిని జేలదీయ వలయునని, మాంటాగూగారి దేశమున కంకబడిరట. ఈ రహస్యమును భారతీయులు గాని యూరపి యనులుగాని గ్రహింపలేక పోయిరట. ఏ సంస్కరణము లిచ్చినను ఆ సంస్కరణముల నొసగెడి మంత్రవర్తములో మాంటాగూగా రుండరట. అందుచే దూరమునకు గొనిపోవు సంస్కరణము లొసగబడవని ఫ్రేజరుగారికి నిశ్చయమే. కాని కాంగ్రెసు నాయకులు మాత్రము సంస్కరణములు దూరవంతములుగ నుండునని కొండంత యాశ బెట్టికొని కార్యవిముఖు లగుచున్నారు! ఫ్రేజరు గారి వాదమును సంగ్రహముగ నిట చెలిపెదము. రుష్యా విచ్చిన్న మగుటతో ఆసియా ఖండము నందు కలవర మారంభమగును. పరిషియాలో బలహీనత వలన కల వ ర ము బెరుగును. చీనాలో నింకను అంతః కలహములు చెలరేగి యే యున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో హిందూ దేశమున సత్వరమగు మార్పులు ప్రవేశ పెట్టబడెనేని రుష్యా యందువలెనే, హిందూ దేశమున గూడ విపరీతస్థితిగతులు సంభవించును. రుష్యా ఘోరవర్తనముచే హిందూ దేశమున సంస్కరణవాంఛ ప్రాబల్యముగాంచెను. అవాంఛ సఫల మగునని రుష్యావలెనే హిందూ దేశము గూడ విచ్చిన్నమగును. బిసెంటుగారు నాయకత్వము వహించి హిందూ దేశమున రాజకీయాశయములను పురికొల్పినది. అందుచే నిట్టి కోర్కెలు ఫలింప నర్హములు గావు.

దీనిపై మొలులుపత్రిక యనేక యూహల నల్లినది. ఆసియా దేశములో గలుగు కలవరమునకు, గ్రేటుబ్రిటను ఇండియాలో సిద్ధపడియుండవలెను. హిందవ బాల్మివిక్కుల ప్రభ సాగియి గూడదు. ఆసియా పరిస్థితు లనుకూలముగ లేవు గావున, రాజకీయ సంస్కరణముల బ్రవేశ పెట్టుట కిది సమయము గాదని మొలులుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఫ్రేజరు, మొలులుపత్రికల వాదమే, జాతీయవాదుల వాదమున కాధార మొసగుచున్నది. ఆసియా పరిస్థితు లనుకూలముగ లేవను కారణముచేతనే, ఆంగ్ల దేశము భారతదేశమునకు స్వపరిపాలన మొసగి దేశ ప్రాబల్యమునకు తోడ్పడవలసియున్నది. హిందూ దేశము బలవంతమగునని, ఆసియాలో నెట్టి విపరీతస్థితి సంభవించినను వెంటనే

గొంద నవసర ముండదు. హిందూ దేశ పరిపాలనమున సంస్కరణముల ప్రవేశ పెట్టుట కింతకన్నను మంచి సమయము గానింపదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు, ఆంగ్ల హిందవుల వాక్యముల నిరాకరించి, హిందూ దేశోద్ధరణమునకు గడగి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు బాతు లయ్యెదరు గాక!

ఈజిప్టు: గోవధ

ఈజిప్టు దేశములో రెండు వత్సరముల వంకు గోవధ మాన్యవలయు నను శాసనమును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశ పెట్టెద రని తెలియుచున్నది. హిందూ దేశములో గూడ నట్టి శాసన మత్యవసరము. హిందూ దేశము వ్యవసాయముపై నాధార పడియున్నది. పశుపద వృద్ధియగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. వ్యవసాయమున కవసరమగు పశువుల సంఖ్య నానాటికి క్షీణించుచున్నది. హిందూ దేశ సాభాగ్యము నాలోచించి, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టు దేశము నీవిషయమై ననుకరించెదరా? కలకత్తాలో జరిగిన గోసంతకణ మహాసభ ఇందు విషయమై నిదివరకే తీర్మానించి యుండెను.

శర్మగారి తీర్మానములు

సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో గౌరవ నీయులగు బి. యల్. శర్మగారు యుద్ధానంతరమున నిర్బంధవిద్యా శాసనమును ప్రవేశ పెట్టవలయుననియు, భూమిశిస్తు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకే పూర్తిగ జెందియుండవలె ననియు, అటుగానిచో సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారే నిర్బంధవిద్య స్వీకరమునకగు వ్యయమును భరింపవలెననియు, తీర్మానముల నుపపాదించెదరు. ఈ తీర్మానములు దేశాభ్యుదయమున కత్యంత లాభప్రదము లనుటకు సందియము లేదు. కాని తీర్మానములఫలిత మెటులుండునో యూహించుట సులభ సాధ్యము!

స్థానిక పార్తలు

(-o-)

చెన్నపురిలో పడిన వర్షపు కొలత:—గత జూలై నెల 1-5 తేదీ మొదలు నవంబరు చెన్నపురిలో 10.28 అంగుళముల వాన పడినది. 1-2 అంగుళముల వాన పడ కులసి యున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ:—సభాసభ్యులు ఈ నెల 18-న తేదీ బుధవారము పగలు 11 గంటలకు కోటలో సభా భవనమున సమావేశ మయ్యెదరు.

ఫిల్లినుసర్కసు:—పియరే ప్రదర్శనమును ఈ నెల 12 తేదీనుండి ప్రారంభించెదరు. 100 వ్యక్తులములను, ముప్పది అశ్వములతో నీకంపెనీ యుదయించుచున్నది. వీరప్రదర్శనము లిదివరకు జావినవాటికన్న వింతగమండునని చెప్పబడినది. మద్రాసు పాత రీ యన్యుత ప్రదర్శనము జూచి యానందించుగాక!

చెన్నపురిలోని మరణముల సంఖ్య:—గత ఫిబ్రవరి నెల 24 వ తేదీ లగాయకు ఈ నెల 3 వ తేదీ నఱకు 6 యురేషియనులు, 15 గురు భారత వైద్యులు, 356 మంది హిందువులు, 69 మహమ్మదీయులు చెన్నపురిలో మరణించిరి. మొత్తమున 459 మరణములు కలిగినవి.

జగన్నాథ భక్త సభ, ఎగ్ మూరు:—వైద్య వారి యాజమాన్యముక్రింద ఎగ్ మూరులో వీరాస్వామి పిళ్ల వీధి నెం 4/4 రు భవనములో ఈ నెల 11 వ తేదీ సోమవారము (మహాశివరాత్రి) మధ్యాహ్నము 8-30 నిమిషములకు మాంసుడివా ప్రవృత్తులగు బ్రహ్మశ్రీ చిదంబర భాగవతరు గారు పురుకు మకానుంక తిరునిలయడకో చాత్ర పారికథా కాలక్షేపము జరిగింతురు.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైటరు పి. సి. సి.)

ఇంగ్లండు

చీనాలో బ్రిటీషు వ్యాపారము.

లండను మార్చి 4:—చీనాలో పాశ్చాత్య వర్తకుల ప్రతినిధులగు డేయిల వ్యాపార మంతరించినదనుట సరిగాదు. వారిపుత్రులు భాగముగా విద్యనభ్యసించిరి. వారిలో చాలమంది స్వయముగా వ్యాపారము చేయుచున్నారు. వారు స్వయముగా సరకులను తెప్పించి చీనాదేశమున పరిశ్రమల సభివృద్ధి సొందించెదరు. బ్రిటీషు ప్రాన్సదేశముల మైత్రికలన దక్షిణ చీనాలో వారి వ్యాపారవిధానము భిన్నముగా నుండదు. చీనావారు మిత్రమండలితో కలియుటవలన చాల లాభము కలదని ప్రాధికార మిట్టను స్మితుగాను మైత్రి ప్రేమ సస్తి మెంటులో ప్రకటించిరి.

జర్మను లెంతములు.

లండను, మార్చి 5:—ఈజిప్టులో నిచ్చిన యువ శాస్త్రమునందు హెండ్లెన్సుగా రీ క్రిందివిధముగనూడ ముచ్చటించిరి.—జర్మను దొరతనమువారు బలవంతముగ దుష్టావారి సొదబరచిన సంధిపరతుల బట్టి చూడ వారింకను దేశముల కలుపుకొనవలయును, ఇతరుల గణుకద్రోక్కువలయును, క్రమక్రమమున నితరరాష్ట్రముల నాక్రమించుకొని రాజకీయాధిక్యత నొందవలయుననెడియాశలవిడనాడ నట్లు గన్పించుచున్నది. అట్టి నిర్దాక్షిణ్యమైనాధిపత్యం విజయము స్వాతంత్ర్యవాదుల పెల్లకాలమును గట్టికట్టివేయగలదని జర్మను ప్రజలు గ్రహించగలుగునట్లు చేయవలయును. రిత్తగనే సంధి చేసికొనవలయునని గాని, క్రతువుల మూర్ఖత సభివృద్ధినిం దింపవలెననిగాని, జర్మను దేశ మెల్లప్పుడును ప్రబలము లగు మహారాధ్యముల జేయుచుండవలెనని గాని కార్యముల జేపవలెను. కార్యముల సంధిమాన్యము నవలంబించుటకు ఇరుపక్షముల వారును వృద్ధులుపూర్వముగ నేదియో విధమున సంధి సొందరింప నిశ్చయించుకొని యుండవలయును. ఒకరు కత్తిని బట్టియుండ నింకొకరు బెత్తము నెట్లు దాల్చియుండ గలరు?

ఇండియాకు విమానములు.

లండను, మార్చి 4:—మాంధ్యైర్వత్ వర్తకసంఘమువారు ఇండియాదేశమున కిచ్చెదమనిన విమానములను కనివారమునాడు మాంధ్యైర్వత్ నగరమున జరిగిన సభలో నిచ్చిరి. ఆ సభకు విమాన కాళా సంఘాధ్యక్షుడగు డెస్సో ప్రభువుగూడవచ్చెను. ఇండియాలో విమానసంచారమున కవకాశము చాలగలదని మెచ్చునట్లు ప్రభువుపంపిన తంతివార్త చదువబడెను. సరిహద్దు యుద్ధములలో నిది చాల యుపయోగించును.

ఇంగ్లండు జాతీయనాయకుని మరణము

లండను మార్చి 6:—జాను రెడ్డెండుగారు చనిపోయిరి.

ఇంగ్లండు సమస్య.

లండను, మార్చి 6:—దొరతనమువారి ఏర్పాటులవలన లాభము కలుగుచున్నది. ఇంగ్లండు సంఘమువారి ఆలోచన లింకను మిగిలుతేను. అని పార్లమెంటు సభలో లాగారు నుడిచిరి.

నాకలు.

28-2-18 వ తేదీనాటికి 86000 టన్నులుగల 17 నాకలు నిర్మింపబడినవి. వచ్చుపడిన 77 నాకలకు మర్రావత్తు చేయుచున్నారని విజ్ఞాపన మొకన్నగాను పార్లమెంటు సభలో నుడిచిరి.

జనరలు స్కెట్టు.

లండను, మార్చి 6:—నేడుజనరలు స్కెట్టుగారు జాడ్విక్రైత గారితో బకింగుహాము మండలమున చాలసేపు సంభాషించిరి.

“డెయిలీక్రాకెలు” ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. నార్వే ప్రేటు ప్రేటుల నావికా కలహములంత మొందింపబడినవి. ఆ దేశ ముఖ్యవిషయములలో ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు నార్వేయును ఒడంబడికల గాంచుకొనినది.

అంతర్గ్రాములు.

లండను, మార్చి 6:—నాకాయుద్ధము చాలవరకు మనకే అనుకూలముగా నున్నది. ఆ క్రతువుల అంతర్గ్రాములను మిత్ర మండలివారు ముంచివేయుటయే ముఖ్యమగు కార్యముగా నున్నది. ఇతర ప్రయత్నములు గూడ నెరవేరినవి తటస్థములుగా భావించవలెను. చుట్టు ముట్టిన మన నాకాదేశమునకు తొందర గలిగించుటకు క్రతువు లభుడవును దాడి సలుపుచుండుట సహజము. గోదెను ప్రెస్టా లిట్టి దాడిలోనే అంతరించినవి. ప్రెస్టా పోవుట క్రతువులకు గొప్పకష్టము ఇటీవల జోవరులో జరిగిన దాడిని గూర్చి సముద్ర మార్గములు యుద్ధారంభమున నే మా య బడినవని కొందరు తలచుచున్నారు. అదిసరిగాదు. గత వత్సరాంతమున చాలఅంతర్గ్రాములు జలసంధిలోనికి వెళ్లినవి. ఇటీవలచాలకట్టు దిట్టములు పగలును రాత్రియును చేయబడినవి. నీటిపైని తేలి పోవు అంతర్గ్రాములు కనబడుటకు నిరంతరమును జ్యోతులు వెలిగింపబడినవి. 14-2-18 ని నాకలను ముంచుటకే అంతర్గ్రాములు వచ్చినవి. అట్లువారు రాగలుగుటనుగూర్చి వైనుఎడ్మిరలుగారు డోవర్లో వైరివిచారణ చేసిరి. అట్లు క్రతునాకలు తలపడినను మననాకలు మరునాడుదయముననే యథా ప్రకారము కావలిగాను నేగుట ప్రశంసనీయును. ఇట్టి రాత్రి దాడులు జరుగుచునే యుండును. అని ప్రబలనిశ్చయమునకు ములు. క్రతువుల అంతర్గ్రాములు అంగ్రసముద్రముననే అధికముగా సంవరించుచున్నవి. అచటనే చాల అంతర్గ్రాములిదరకు నాశనమైనవి. ఇటీవల ఆమెరికా నాకలు గూడ మనకు తోడ్పడినవి. మధ్యధరాసముద్రమున స్థితిగతులంతకుకరముగ లేవు. అనిసార్ల మెంటుసభలో సర్ ఎర్రెగడ్డెను (ఫ్టెల్లాన్) గారు నుడిచిరి.

జర్మనుల అనాదరణము.

లండను, మార్చి 6:—జర్మనులచే పట్టుకొనబడిన బ్రిటీషువారికి వారావోరపదార్థములను సరిగనియ్యక హెచ్చుపనిచెప్పి గుండ్రకరచేయుచున్నారనుటకు మరొకని నిద్రాసములు పార్లమెంటువారికి చూపబడును.

ప్రిన్సిపల్స్ గారు నావల లెట్టి నెంటు పదవి నొసగబడిరి.

సర్ ఎడ్వర్డు బెన్సన్ గారు మరల వెర్లండువారి యూనియన్ కక్షకధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను.

లండను, మార్చి 6:—ఇండియను సైనికోద్యోగుల క్రింది బహుమతు లొసగబడె నని లండను గజెట్టు ప్రకటించెను. బ్రిగేడియరు జనరలు సి. ఎ. గాడ్విన్ గారికి బి. డి. ఎన్. ఓ. మేజరు హెన్. జె. సాల్వెల్లెగారికి డి. ఎన్. ఓ. లెఫ్టినెంటు ఎ. జి. ఫెనుగారికి/మిలిటరీ క్రాసు/అసిస్టెంటు సర్జను ఆర్. హెచ్చి. పార్కిన్సన్ గారికి డి. ఎన్. ఎం. విరుద మొసగబడెను.

లండను, మార్చి 6:—“మార్షింగుపోస్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. నన్నటి సాయంకాలము యూనియన్ నిష్ఠ యుద్ధసంఘమువారికి తాము పత్రికాధిపతులకేల మంత్రి యుద్ధోగముల నిచ్చినదియు విశేషికిరించుచు లాయకు జార్జి గారు చాలసేపు ఉపన్యసించిరి. సంఘమువారు ప్రధానికి వృద్ధులుపూర్వకమందనముల గానించిరి.

ప్రాస్తు

సైనికులు

పారిసు మార్చి 6:—1919 తరగతి వారిని పిలుచుటకు మంత్రివర్గమువారంగిరించిరి.

లండను, మార్చి 6:—హేగు గారు నేటి సాయంకాల విక్రంది సమాచారమును తెలిపిరి: వార్షిటనవర్తనను క్రతు ఫలములమీద ఆశ్రేయములు విజయవంతముగ దాడి సరిపి వైచిలను రెండు మరఫ్ఫిరంగులను బట్టుకొనిరి. ఆ ప్రాంతముననే నెలకొనలము నెదిరించుచుండిన క్రతుకుక్షు మేము తరిమివైచితిమి. నెంటుక్యంటినునకు దక్షిణమున మానేగులవారల క్రతువైచిలను బట్టుకొనిరి.

మ్యూజి యుద్ధము.

లండను, మార్చి 6:—మ్యూజి కుడిచక్ర గుట్టపైని కిరంగు లధికముగ కాల్యుబడెనని జర్మను ఉద్యోగులు వాయువార్త నంపిరి.

పార్సిసు, మార్చి 4:—రాజకీయ స్థితినిగూర్చియు దుష్టా జపాను రాయబారములను గూర్చియు చెంబుచే నియోగింపబడిన విశేషవ్యవహారముల సంఘమువారి యెదుట సాక్ష్యము నొసగెను. సభవారెట్టి తీర్మానమునైన నిపుడు జేయమని నిరాకరించిరి. మంచూరియాపై తేరియాలలో జపానువారు తమ యుద్ధ ప్రకారము మధ్యవర్తులుగ ప్రవేశించుటకు మిత్రమండలి వారొప్పుకొని నటుల వారు నూచనగ గనబరచిరి.

లండను, మార్చి 6:—బోర్నియన్లు గిడ్డంగుల పట్టుకొనెద మని భయపడుచు మండుటచే నింక తా మానవులను పూచీ పడజాలరని వ్లాడివో ప్రానునందలి ఇన్స్క్రెంజి కంపెనీలు తెలియబరచినవి.

లండను, మార్చి 6:—పెల్గో గాడునందలి బ్రిటీషు రాయబారులు హెల్సింగ్ ఫోర్సుకు బయలుదేరిరి.

లండను, మార్చి 6:—మాన్సుల హేగు గారు నిన్న రాత్రి యిట్లు ప్రచురించిరి. నిన్న రాత్రి మేము హాట్టినవర్త దాడి సలుప క్రతువులు భయంకరముగ నెదిరించిరి. క్రతువులలో గుమారు 40 మైన మడిసి యుండును. అయినను మేము రెండవం క్షిరరతును జొచ్చి క్రతువులు రెండు ప్రతియుద్ధముల నొనరింపనవసరమితవత్తుచుతో వారిని తరిమివైచితిమి. మా వైనికవత్తుములు చాలస్వల్పము. క్రతువులు నెంటుక్యంటిను, ఎఫ్ హేలవర్త రెండుస్థలములపై దాడు లొనరించిరి. మా మనుష్యులలో నలువురు కన్పించునన్నారు. సైన్సిస్టరును స్కాన్సిలండి క్రతువులు తీవ్రముగ కిరంగులను గాల్చుచున్నారు.

లండను, మార్చి 6:—మ్యూజి నుండి భాగమున ముఖ్యముగ ఫో సెగువనము, పోనుజీనులలో క్రతువులు భయంకరముగ కిరంగుల గాల్చిరి. పోస్టు ముఖ్యప్రదేశమునను క్రతువుల కిరంగియుద్ధము ఫెరారుముగ నుండిన. అని పరాగువారు ప్రకటించుచున్నారు.

అమెరికా

జపాను సై బేరియా

మ్యూయార్కు మార్చి 6:—వైచేరియా యుద్ధమును గూర్చి ఆమెరికావారుగూడ ప్రాన్సు బ్రిటను జపాను దేశముల వారితో నేకీభవించిరి. చిల్లరవిక పరిష్కరింపబడవలెనని వాసింగ్టనునుండి తంతివార్త వచ్చినది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా

జహానీస్పర్డు, మార్చి 4:—క్రిందటి సంవత్సరము దక్షిణ ఆఫ్రికాలో 29,02,416 వజ్రపు తునకలు త్రవ్వబడెను. అని గుమారు 77, 18, 810 పానుల విలులగలిగి యుండునని మదింపవేయబడెను. అందు 24, 16, 209 తునకలు అమ్ముడు పోయెను. వాటివలన 61, 70, 906 పానులు వచ్చెను. 1916-వ సంవత్సరముతో బోల్చిచూడ 5, 56,086 తునక లభివృద్ధి గన్పించు చున్నది. వాటి విలువ గుమారు 1, 24, 258 పానులుగ మదింపువేయ బడెను.

బ్యూనో ఆయిరెస్, మార్చి 6:—“వీరడయోక్తా” పత్రికయిట్లు వ్రాయుచున్నది.—ఇప్పటివత్తు మూలవత్తు సంపదల మిత్రమండలి వారి సహోదయామంపుచు నింకమీద ప్రెసిడెంటు ఇని గోయనుగారు మిత్రమండలి వారి యెడ ఎక్కువ అభిమానము గలిగి యుండగలరు.

హాలండు

హాలండు యుద్ధ నౌక.

ఆమెస్టరుడం, మార్చి 6:—ఈజిప్టు ఇండిసునకు పోవుచున్న హెన్రెగాను హెన్రీకు అను హాలండు యుద్ధనౌక గత నెల 26 వ తేదీని తుపానువలన ఫారోదీవియ్యై పాడైపోయినది. డెన్హార్కు యుద్ధనౌకదానికి తోడ్పడి ఫారోదీవికి చేర్చినది. అటునుండి దానిని హాలండుకు తీర్చెదరు.

జపాను

జపానువారి అభిప్రాయము.

టోక్యో, మార్చి 6:—తూర్పురంగమున తొందర లింకను పొందిన గాని జపాను నేనలు పోగూడదని జపాను పార్లమెంటుసభలో సభిక సంఖ్యాపూర్వకు సుయూకాయు కెన్సికాయు తెగలవారు తీర్మానించిరి. జర్మనుల పన్నాగము లకు ప్రతిక్రియ జరుపవలెను గాని రష్యువారితో యెరము గూడదని ప్రజల యభిప్రాయము.

“డెయిలీ మెయిలు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. రేపటి దినముతో జపానువారి వైఖేయా మధ్య వర్తిత్వము పూర్తి నొందగలదు. టోక్యోయందలి గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రాన్సు ఇటలీ రాజుబారులు వైఖేరయందలి మిత్రమందలి వారి స్వత్వముల గాపాడుకొనుట కొక ప్రాతినిధ్య మంప నుద్దేశించిరి. ఆమెరికా ప్రతినిధి అందు గలియునని తలంపబడ లేదు. ఆమెరికను లింగు ప్రతికూల భావము జాప్రయరనియు తలంపబడలేదు.

చీనా

చీనా జపానునకు సహాయ మొనరించుట.

లండన్, మార్చి 6:—“డెయిలీ మెయిలు” పత్రిక టియంటిన్సు విశేషణడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.— చీనా మంత్రి కర్ల మువార్డుజపానునకు పరిపూర్ణ సహాయము నొనరింప నంగీకరించిరి. వైవికాధికారుల సలహాల గ్రహించుటకు వారు జపానునకు ప్రతినిధుల సంపుచున్నారు. సరిహద్దు రాష్ట్రము లందు జర్మను ఏజెంట్లు కట్రలవలన కలనాములు గలుగుచు న్నట్లు వార్తలు తెలుపబడుచున్నవి.

హంఘాయి, మార్చి 6:—హర్షినునుండి ఇట్లు తంతి కచ్చుచున్నది:—ట్రాన్సువైఖేరయ రెయిలుమార్గము డియోరి యావద్ద కొకకుక్కులకును బోలైవిక్కులకును తీవ్రమగు పోరా టము జరిగెను. బోలైవిక్కులు కొకకుక్కుల తరిమిరి.

యూక్రేయినుల సమ్మతి.

యూక్రేయినుల సమ్మతి.

వెట్రోగ్రాడు, మార్చి 6:—వెట్రులిట్ విక్కు గండు జరుగు రాయబారములలో పాల్గొను నిమిత్తము సోవి యెట్లు ప్రతినిధులు పోన్పునుండి “వెట్రులిట్” విక్కునకు బోవుచుండ తాము రాదా ప్రాతినిధ్యమునే యంగీకరించితి మని చెప్పుచు జర్మనులు వారిని వారింపించుటకు యుక్రే యను సోవియెట్టులు తమ యసమ్మతిని తెలిపిరి. జర్మనులు సోవియెట్టులను సేవకులుగ చేయ జూచు చున్నారనియు, యుక్రేయిను ఆత్మ సంరక్షణార్థమాయత్తము కావలయు ననియు సోవియెట్టులు ప్రకటించిరి.

బోలైవిక్కు లేలసంతకములు చేసిరి ?

వెట్రోగ్రాడు, మార్చి 6:—“ప్రవాద” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: సంధి కంగీకరించి సంతకముచేయుట న్యాయ ముగ నేయున్నది. లేదన్న సోవియెట్టు కందటికిని ప్రబలమగు పరాధవము గలుగుటయు మరల మిలియుకొనుట కెన్నో గారలలో సుకరి ప్రభుత్వము వచ్చుటయు జరిగియుండెడిది.

జర్మనీ

రుమేనియావారు డోబ్రుజానిచ్చుట కంగీకరించుట

అంస్టర్డం, మార్చి 6:—రుమేనియావారు డోబ్రుజా ను ఇచ్చివేయుటకును కొంతభవము నిచ్చుటకును సరిహద్దును గవరించుకొనుటకును గూడ సంగీకరించిరి. ఈ నెల 15 క తేదీలోపున ఈ మరతుల కంగీకరించినట్లు రుమేనియావారు సంతకములు చేయవలెను. పిమ్మట తక్కినమరతులు పరిష్కరింపబడునని వారికి తెలుపబడె నని బుకారెస్టుకు కొన్ని విష యములను తెలిసికొనుటకు వచ్చిన బల్గేరియావారి టాంపె పు రాజ్యాంగసభలో నుడివెనని సోఫియానుండి తంతివార్త కచ్చెను.

ఈజిప్టు

రుమేనియా.

లండన్, మార్చి 6:—తాత్కాలిక సంధిమరతులను రుమేనియావారి కంగీకరించినది జర్మను అధికారులు నాయు వార్త నందిరి.

టర్కీ

పేలస్తీను; అరబ్బుల చర్యలు.

అలవాబాదు, మార్చి 6:—పయోనీరు పత్రికయొక్క కెయికో విశేషణ డీక్రింది వివరములను తెలియజేయుచు న్నాడు:—మెరీపు మొయజుగారి ఉత్తర దిశాదళము అరబ్బీదళ మొకటి మానునకు వైర్మలిభాగమున లావద్ద యుద్ధ మొనరించుచు ఆము పర్యవసరిక తురుష్కప్రదేశమును పట్టుకొనెను. మరొక చిన పిమ్మట తురుష్కులను ముఘైరాను ఇప్పుడది అరబ్బులచేత నున్నది. మోనునకి మైళ్ల దూరమునం దున్నది. ఆసమయమున ద్వి దళము ఉత్తరదిశను తురుష్కుల బలక ప్రదేశమునుండి తరిమివైచి తురుష్కు లలో సుకదాని చివరవైచు ను నాక్ర అచట కాపుండిన 100 రను పట్టుకొనిరి. ఈ య బరుగుమండగనే అరబ్బీ దాడికారులు మోనున రెయిల్వే మార్గమునే పట్టుకొన బయల్పించిరి. అరబ్బు సమితిత్వానానాసములతో బాధఎడ్డ దేయులు నాక్ర మించుకొనిరి. అందులకు వారు రెండుదినములు ఘోరముగ పోరి 80 మంది తురుష్కుల చంపిరి. 200 కెక్కున మంది వైచిలను పట్టుకొనిరి. ఇంక ననేక యుద్ధభిరంగులను మర భిరంగులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. దాడికారు లా ప్రదేశము నాక్రమించుకొనజాలకుండిరి. మొదట బయలుపెడలనపుడు వారి కాయుదేశము లేదు. అందుచే కొల్లభవముతోడను ఖైదీలతోడను అచటి రెయిలు కట్టడములను, బాటలను భ్వంసముచేసి మరల తమ శిబిరముల కరుదెంచిరి. ఇట్టి దాడు లనే ఇట్టి విజయములతోడనే ఘాడీర్ ఎల్ హజా, టెల్లూహ ములమీదగూడవారు నడపించిరి. టెల్లూహమువద్ద అరబ్బీభిరంగి దళములు స్టేషనులను, బండ్లను పాడుచేయుటయేగాక ఆగ్ర దేశమునందలి రెయిల్వే కట్టడముల నన్నిటిని పాడుచేసిరి. యన వైమానికులు మోనుపై మాడుపర్యాయములు విశేషముగ బాంబులనువేసిరి. క్రైస్తవుల కందులవన నవమితనవ్వును గలి గాను. వారతిభయంకరముగ విమానవిధ్వంసకభిరంగుల గాల్పు మండినను మనవిమానములన్నియు నిండుకయు నవ్వపడకుండ మరలినవి.

అంస్టర్డం, మార్చి 6:—కన్స్టాంటి నోపిలునుండి ఇట్లు తంతివచ్చుచున్నది.—సంధిరాయబారములను ప్రతేక ము గలిగించుకొనుటకు గ్రాండుకజీరునకు బుఖారెస్టునకు బోయిరి.

నరనన్నపేట (గంజాం) మార్చి 6:—నిన్న సాయం కాలము డిప్యూటీ తహశీలుదారు కాళ్లవారి బానకొరపు పంతులు బి. పి. గారి యాధిపత్యమున సుక పారజనసభ గూడినది. అందు విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి బిలుసు సూరమ్మగారు శ్రీవిద్యను గూర్చి ప్రేమకుల హృదయముల నాకర్షించునటుల నుపన్యసించిరి. విజయనగర కాలేజీ పండితు లగు శ్రీ గొర్ని నూర్యసారాయణ కాస్తురిలు, రంగభట్ల గున్నయ్యకాశ్రీగారును ఉపన్యసించిరి. విద్యా విహీనులగుట వలన గలుగుచున్న యగౌరవమును నూచించుచు, అట్టి యగౌ రవము మాన్సుకొనుటకయిన విద్యాభిముఖులు కమ్మని గ్రామ స్థులను హెచ్చరించుచు పా స్వామి బాబుగారు మాటలాడిరి. సభకు శ్రీలును, పురుషులను వచ్చిరి. అందు శ్రీ లభికముగ వచ్చిరి. సభకు శ్రీలువచ్చుట కిదియే యాయూర మొకటి ప్రయత్నము. (ఒకవిశేషం.)

గోదావరి జిల్లా బోర్డువారి తీర్మానములు:—క్రొత్త పేటలోని బోర్డు నెకండరీ పాఠశాల భవనములకుచేర్చి మఱి యొక మూడు గదులు కట్టుటకును అన్నభవములో నొక విక్రాంతి గృహమును నిర్మాపించుటకును గోదావరి జిల్లా బోర్డువారు తీర్మానించిరి. తమకు వచ్చెను ఆదాయములనుండి తమ తాలూకాలలోని విక్రాంతి గృహముల నపుక రులకు మున్నగువారికి జీతము లిచ్చుటకు ద్రవ్యము చాలదని యు కాక ఈవిక్రాంతి గృహములు గొప్పగొప్ప ఉద్యోగులకు తప్ప సామాన్యప్రజల కెవరికిని ఉపయోగించవలెనను వైజిల్లా లోని తాలూకాబోర్డుల వారు తమ తమ తాలూకాలయందలి విక్రాంతి గృహములను జిల్లాబోర్డువారి యాధీనము చేయు టకునిశ్చయించిరి. కత్తిపాడులో పాశ్చాత్యులకొకరు క్రొత్తగ నిర్మాపించబడిన విక్రాంతి గృహములను గూడ తమ యాధీనము చేసికొనుటకు గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు అంగీకరించిరి.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కేవలతొలూకా, నల్లూరులో గడచిన నెలలో, రెండవ

కూడ ప్రవేశించినది. ఈనడును 1-2-1918 తేదీని విశాఖపుర వైశ్య కిఖామటి ఆగ్రహారపు వరాహ నరసింహపుత్రగారు అతాత్తుగా స్థాన కలన మరణించిరి. ఈయన మామూరు (తెలలి డి) కలెక్టరువారి ఆఫీసులో ప్. గాబు. సుమారు 25 సం॥ వయస్సుగలవాడు; అతియోగ్యుడు. ఈ యకాల మరణము వలన కుటుంబమున కంతయో నష్టము గలిగినది.

ప్రస్తుత కాలములో కుటీంభరిత్వమునకు వైద్యముకంటె వేగిండు సులభసాధనము లేదని యెంచి భాతునివాన వస్తు గుణాదికములు తెలియకయే మిథ్యావైద్యముచే రోగులను వంచనచేసి భవ మార్చించు దొంగవైద్యులు చాలమంది కలరు. కాని కేవలలోకోపకారబుద్ధితో వైద్యము చేయువారు ఆరు డు. రాజ్ తొలూకా పెదపట్నం లంక గ్రామవాస్తవ్యులగు నేటిపు డాక్టరు రాజశ్రీ కొమ్మల భవ్యంకరి నాయుడుగారు పలుమంది బీదలకు విలువ గల తమ యావధము లిచ్చి భర్త వైద్యము చేయుచు వ్యయప్రమాసల కోల్చి సహపకోపకార బుద్ధితో తమ నామము సార్థకమగునట్లు నడుచుకొను కైంత యు పొగడదగి యున్నది.

రాజాము బార్ని కారొనేషను క్లబ్ భవనము:—వై క్లబ్ భవనమును నిర్మాపించుటకు మెయ్య యాలు విరాళము నొసగిన బాబ్బిలి మహారాజావారు గతనెల 27 క తేదీవి క్లబ్ భవనమును మాడవచ్చిరి భవనమునకు అవరణగోడ లేకపోవుట చూచి చుట్టును గోడకట్టుటకు మఱి మొక మెయ్యిపాపాయల విరాళము నొసగుటకు మహారాజావారి రంగీకరించిరి. పని సాంతమగుటకు కీవిరాళము చాలదని సభ్యులు విన్నవించిన పిమ్మట అగు ఖర్చుబాధితాను పంపిన యెడల యాలోచించెదమని మహారాజావారు నుడిచి రని ఒకరు వ్రాయు చున్నారు.

గంజాము జిల్లా శ్రీకాకుళమునందు గత మాసము 28 క తేదీని సాయంత్రము జి.దబ్బు. మెన్. బి.సి.ఎస్.గారి అధ్యక్ష తన, శ్రీకాకుళము గర్భిణీజనుల ఆసుపత్రి తెరువబడెను ఆసుపత్రిక కారణభూతులగు రెవరెండు ఆర్చిబాల్డుగారు నిర్మాణ వ్యయములను గూర్చి తెలిపిరి. ఈ ఆసుపత్రిశాఖకు కనడాలోని సంఘమువారినుండి 10 నేల రూపలను, చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారినుండి 4 నేల రూపలను, ఇతర ప్రముఖులనుండి విశేషభవనము సమకూర్చబడెను. పెరల్ మాట్ సలిగారు, డాక్టరు సాన్ ఫర్న, ఇ. ఎస్. ఎస్. కర్క, కె. వి. నరసయ్య, ఎస్. వి. రంగనాథుగా ర్లుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు మందిర మును దెలిచిన వెనుక సభముగి నెను. ఆర్చిబాల్డుగారు కెనడాకు పోవుట సంభవించుట సభ్యులకు చాల చింతగలిగించెను.

భానువారి బాహుబల ప్రదర్శనము:—అంజ వై డెయ్యగారు రెండవసారి ప్రదర్శనము గావించిరి. వెనుకటి కంటె హెచ్చుమంది వచ్చిరి. వెనుకటి కంటెను ప్రదర్శనము చాల భాగుగా నుండెను. 1000 పానులు బరువుగల రాతిని తలమీద పెట్టుకొని సున్నులతో కొట్టి పగులగొట్టుట, గుడ్డుల వలన ఇరుప కుప్పిని విరుగగొట్టుట, ఈతలమీద పడు కొనుట, రాతిమీదను గుండెమీద పెట్టుకొని పగులగొట్టించు కొనుట బరువు బండిని మెడ కొమ్మకమును మోకాళ్లు వెన్ను మీదుగా పోనిచ్చుట, రెండు అంగుళముల గొలుసును బైలి గ్రాఫు తీగను పగ్గమును త్రెంపుట మున్నగు సాహస కార్య ముల నాతడు సలిపెను. మాండ్లూరు మునునూదన నర్సేద్ర మహాపాత్రోగారు కృష్ణమోహన నాటక సమాజము వారును రెండు స్వర్ణ పతకముల నిచ్చిరి తంతివార్త వచ్చినది.

వృత్తాంతములు

బంగారపు ఎరువులు:—ఈ నెల 5-వ తేదీ ఉదయము

గారి యంత్రాగతములతో ఈ నెలలో నంత ఎరువును మరయుక సంవత్సరము వాడును మైనూరు మహారాజుగారి ఆంధ్రరంగి కార్యదర్శిగారి నుండవచ్చును.

దోపిడిగాండ్లు:—దీనివల్ల వ్యాపారమునకు ఈ నెల 4 వ తేదీన తీర్పుచెప్పిరి. 42 ముద్దలములలోను 10 ఏండ్ల తుట్టవానికి ఒక నిమిషము 34 గురికి 2 ఏండ్లు మొదలు 3 నెలల వరకును శిక్షలు విధింపబడినవి. 7 గురికి వరకులేనివి.

అశోగ్యవ్యాధులు:—వాణిజ్యములో మద రాసి ఇవలములు ముడిగములు చెన్నపురి నీటిని గడ్డను మహమ్మదు అబ్దుల్లా సాహెబుగారు కొన్ని అశోగ్యవ్యాధి సమయము చెప్పెదరు.

దొంగతనము చేయుచుండగ దొంగలు పట్టుబడుట:—కలకత్తాలో ఛార్మిబారులో 451-వ గృహము నుండిన సామ్రాట్ ప్రవేశించి సామానములను ద్రవ్యము ఎత్తుకుపోవుటకు వెన్నము త్రవ్వించుచు చూచి బిటుకనిస్తే లక్ష్మన్నను పట్టుకొనెను. వానిని సామ్రాట్ లిరువురు పోలీసులు. మేజిస్ట్రేటుగారు దొంగవానికి ఆముసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

మార్కెట్ ఖాళికావృత్తి:—ఈ కేసువివరము లిదివరకు వ్రాయబడినది. హంతకుడు నాగ చెప్పినదియు, హంతకు రాండు తాడుచు, యశోదాబాయి చెప్పిన సాక్ష్యముల నూర్చికాడ వ్రాయబడినది. ఈ మధ్య కొంతమంది ఘోషాస్త్రీల పాక్షిచారణ జరిగినది. ఈ ఘోషాస్త్రీలలో హత్య గాంచుటచే బాలికనకతెల్లినాడ నుండెను.

అకస్మికముగ పిచ్చిపట్టుట:—కొలంబోలో నొకతపాలా క్షేత్రములో పనిచేయుచుండిన ఎస్. పి. షేర్ నాథ్ యను సుకనికావారి యువకునికి అకస్మికముగ మతిభ్రమము కలిగినది. అతడు అక్షిణుకాదను తేలయ్యుకొని కిటికీగుండ ఆవలకు విసిరివేసెను. అక్షిణు కడమగుమాస్తాలు వానిని పట్టుకొని పోలీసువారికి ఒప్పగించిరి. ఆయువకునికి నైత్యైథులు కలదని పోలీసువారు తెలిసికొనిరి.

బెంగుళూరు మండల విద్యాసభ నిన్నటి సాయంకాలము జరిగెను. బెంగుళూరులో కిక్కిగజప వచ్చిన పంచమజాతి ఉపాధ్యాయుల కొక వనతి గృహము నెలకొల్పి కలయుననియు, పంచములకు పారిశ్రామిక పాఠశాలల నెలకొల్పి కలయుననియు రెండు అంశములు తీర్మానింపబడినవి. అట్లవసరము లేదనియు, పంచములకు నూడ తక్కిన వారితో విద్య గలపుటకు విద్యాభ్యాసార్థికి రెడ్డిగా రియ్యండు రెనియు వాదించబడినవి.

మొన్నటిదినము వంగదేశ కాననసభ యందలి ఆదాయ క్షయపట్టికయందు ముఖ్యాంశము ఆదాయమును రాబడి సిద్ధులు, ఎక్సైజుపన్నులు వీటివలన సభివృద్ధి చేయుట. దేశమున సారాయి విశేషముగ క్షయమగుచుండుటచే అందువలనవచ్చు ఆదాయము 180 లక్షలగునని మదింపుచేయబడినది. రాబడి పన్ను 15½ లక్ష లక్షముచేయబడినది. అశోగ్యమునకు చాల భాము క్షయపరుప నుద్దేశించబడినది. మరేయూ మాపునిమిత్తము 8,50,000 ల మార్కములు ప్రత్యేకముగ నుంచబడినవి.

కటికవానికి కఠినశిక్ష విధింపబడుట:—కల్లికోట మ్యూనిసిపల్ మార్కెట్టులో మాంసమును విక్రయించు అక రాన్ తన అనుక కటిక వాడొకడినమున ముద్రవేయబడిన గొట్టెనధించి దానిమాంసమును విక్రయించినందుకు వానికి నాలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

వివాహ మతియుక కమ్మరిని చంపుట:—మల గాడుతాలూకాలోని కురిమాల తోటకు సమీపమున ఉన్న అనుక కమ్మరిపనివాడు తిమ్మక కమ్మరిపనివానితో దగవులాడి రాము. జిల్లాజడ్జిగారియొద్ద పోలీసువారిచే వారణ ముగిసినది. పోలీసువారి తరపున చెప్పిరి. హంతకునిపక్షము సాక్షిచారణ మాంతకుడు నిర్దోషియని ఏకగ్రీవముగ చెప్పబడలేదు.

మొన్నటిసాయంకాలము లక్ష్మణపురిలో హోమయాల లీగువారికి సాధారణ సభజేసి ఈ క్రింది తీర్మానమును జేసిరి. "ఈ లక్ష్మణపురి హోమయాలలీగు వారిటుల పత్రికాకాననము నింకను ఆముసములనుండు భారతీయ పత్రికా సామంత్యమునకు చాల హానికరముగ నుండుటయేగాక దేశము నందలి జనాభిప్రాయము సభివృద్ధి నుండనియుక దాని యాటంక పరచుచున్నందున తమ యనమృతిని తెలుపుచు త్వరలో నీ కాననమును రద్దుపరచ వలయునని రాజ్యప్రతినిధిగారిని గౌరవ మున్నాము."

పైకికి దొంగతనము:—బెంగుళూరులో సొంత సొంతగా పైకికి బండిని అడ్డుకు తీసికొని మూడువారలు భారతీయులలో దానిని విడచెను. డి. జి. కె. అను మతియుక పోలీసు దానిని ఆపహరించి నుమారు ఒకమాసము గడదెంచి మృత్యు మరచుతు చేయుచుండుట దానినొక పైకికిపాపులో నుంచెను. పోలీసువారు బండినిచూచి సామ్రాట్ని ప్రశ్నించి వారుచెప్పిన వివరముల ననుసరించి డి. జి. కె. సొంతమును పట్టుకొనిరి. నుమారు ఒకమాసము క్రిందట ఒకహిందవురి యొద్ద నుండి తా నా పైకికియను కొనినట్లు చెప్పి ముగ్గురు సాక్షులను రుజువుచేసెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానిని శిక్షింపజేయ విధు దలచేసిరి.

నిర్బంధములు ప్రవాసములు:—కలకత్తాలోని భారతీయుల మహాసభ తుములముగ ఈ నెల 5-వ తేదీన బి. చక్రవర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. దేశరత్నక కాననమును 8-1818 బంగారా రిగ్యులేషనును రద్దుపరచవలెను. నిర్బంధములను వదలవలెను. ఇకముందు ప్రతిపాల కాననములను చేయ గూడదు. అను తీర్మానములు చేయబడినవి. ప్రజల పౌరస్వస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుటకును నిర్బంధముల కుటుంబములకు లోడ్డుడుటకును 8 మంది సభ్యులు గల సంఘ మేర్పరచబడినది. మిరవాది నాయకులను సర్ రచవిహార ఘోష, సర్. బి. సి. మిత్ర, సి. సి. ఘోష, ఆర్. సి. బెనర్జీ గార్లు మున్నగువారు సభకువచ్చి హోమయాలయలలోను మహమ్మదీయులలోను మార్కెట్లలోను కలసి పనిచేసిరి.

రాజా నరేంద్రనాథుగారు 9-వ ఆయుర్వేద మహాసభ యొక్క ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నిలువించబడిరి. డి. ఎ. వి. కాశీజీ ప్రధానోపాధ్యాయులు లాలాసేయును దాసుగారు ప్రదర్శక సంఘాధ్యక్షులుగనుండ నగీకరించిరి. కవిరాజు కాన్సీరాముగారు నూపరింబెండెంటుగ నుండును. సంస్కృతమున గాని హిందీగాని ఈక్రింది అంశములనుగూర్చి వ్రాయబడిన ఉత్తరవాక్యములకు బహుమతు లొసగబడును. (1) ఆయుర్వేద కీర్తిము వ్యవచ్ఛేదకాస్త్రము (2) మానవకీర్తి వికారతత్వము (3) ఆయుర్వేదాది చికిత్సాకాస్త్రములు (4) ప్లేగు (5) మలేరియా (6) క్యాన్సరువాద్యి (7) రసాయనము; ప్లేగు, క్రైస్తవము, మైథును, హిందీయూ మొదలగువాటి ఆయుర్వేదనామములు.

హంతకుడు విడుదల కాబడుట:—కల్లికోటలో నలుగురు మోస్తాలు పోకరను వానిని పట్టుకొని మొదలనిమి చుచివేసి రని కేసుచేయబడినది. కల్లికోట జడ్జిగారు మొదటి ముగ్గురు హంతకులకు ఉరిశిక్షయు 4వ వానికి ద్వీపాంతరవాసశిక్షయు విధించిరి జడ్జిగారి తీర్మానముపై హైకోర్టులో ఆపీలుచేయబడినది. ఏ ఉద్దేశముతో హంతకులు పాత్యగానిందిరా స్పష్టముగ పోలీసువారు రుజువు చేయలేదనియు, హత్య గాంచుట బడినవాని కేసుబడినది. ఇంత స్వల్పసాక్ష్యముతో నాంతకులకు ఉరిశిక్షయు ద్వీపాంతరవాసశిక్షయు విధింపబడ గూడదని భూద వాదించబడినది. హైకోర్టువారి వాదమును సమ్మతి వాంతకుల కెట్టి శిక్షయు లేకయో విడుదల చేసిరి.

ముగ పోలీసువారు రుజువు చేయలేదనియు, హత్య గాంచుట బడినవాని కేసుబడినది. హైకోర్టులో వాదించిరి. ఇంత స్వల్పసాక్ష్యముతో నాంతకులకు ఉరిశిక్షయు ద్వీపాంతరవాసశిక్షయు విధింపబడ గూడదని భూద వాదించబడినది. హైకోర్టువారి వాదమును సమ్మతి వాంతకుల కెట్టి శిక్షయు లేకయో విడుదల చేసిరి.

ముగలి వసంతయ్య:—పినిగుర్ని ఇదివరకు గొన్ని భోగ్యాల వ్రాయబడినవి. ఇతడు బెంగుళూరునుండి చెన్నపురికివచ్చి అడ్డుమోటారు బండిలో వైటువేల్చుటలా కంపెనీకి బోయిగొన్ని సామానములనుకొని కంపెనీవారికి దొంగచెక్కునిచ్చెను. పిమ్మట కంపెనీమేనేజరు గారితోగూడ నతడు పి. ఆర్. కంపెనీకివెళ్లి 2,50,000 రూపాయలకు ఉంగరములను, కొన్ని వారికి గూడ నొక దొంగచెక్కును ఇచ్చెను. మరునాటిదినమున చెక్కులు నేమనలు వేంకువారికి పంపబడినవి. ఈ చెక్కులందొంగ చెక్కులని స్పష్టమయ్యెను. వానినిగూర్చి పోలీసువారికి తెలుపబడినది. వారువానిని బెంగుళూరులో పట్టుకొని చెన్నపురికి దీనుకువచ్చి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద కేసుచేసిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు నేరస్థునిమీద నేరముస్థిరపరచిరి. హైకోర్టు వారు కేసు విచారణచేసి శిక్ష విధించును.

చెనుగారిని విడిచిపెట్టుట:—ఇంగ్లండులో కంటులో బ్రామలియందలి నినమెట్రోగ్రాపు కాలలో సొకచిన్ననింక జరిగినది. బొమ్మలప్రదర్శనము ప్రారంభించబడిన కొన్ని నిమిషముల కొకవిధమైనవాసన వుట్టెను. ప్రదర్శనమును చూచుచుండిన ప్రతివానికందడముండియు నీరుకారుట ప్రారంభించెను. బొమ్మలను ప్రదర్శించువారి గదిలోనికి గూడ వాసనవోయెను. వారికల్లు గూడ నీరుగ్రమ్ముటచే బొమ్మలను ప్రదర్శించుటకు వారికి మిక్కిలి కష్టముగ నుండెను. చాలమందికి నీరసముకలిగెను. కొంతమంది కల్లు వాచినవి. మతికొందటికంద నుండను నీరు గ్రమ్ముటచే వారికి దృష్టితాపదడయ్యెను. నుమారు 150 మంది ఒకపర్యాయముగ ప్రదర్శనకాలను విడిచిపెట్టుకువచ్చిరి. ఈ వాసన వుట్టుటకుబూర్వము ముగ్గురు సొల్లరు బొమ్మల ప్రదర్శనాలయమును విడిచిరి. ఈ చెనువాయువును వారు గంపాడించి హాస్యమునకు దానిని విడచిపోయి రని అందఱును తలచిరి. ఈ సమాచారము నైకోవోస్కీగులకు తెలుపబడినది. వారు భోగ్యాల చేయుచున్నారు.

హులీలకు బసబ:—కోరమాండలు, మదరాసు తీరముల నుండి వచ్చు హులీలకు పాకలు పండిస్తు చేయుటను గూర్చి రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీ; బి. ఐ. ఎస్. ఎస్. కంపెనీ పోలీసు కాఫల వారికి లేఖలు నడదినవి. ఇదివర కిట్టివి లేనందున చాల గత్తర జరిగినదని పోలీసునా రిరి. దొరతనము వారు తాత్కాలికపు పాకల నిటీవల చేయించి రని బి. ఐ. ఎస్. ఎస్. వ్రాసెను. వాన గురి నినను భయము లేని పాక లుండవలెనని పోలీసువారు పట్టుపట్టిరి. ఆప్రకారము నివేశనస్థలములకు ద్వైతంబ బడినది గాన నవట. నట్టి నీరావాసములను కట్ట వీలులేను. మ్యూనిసిపాలిటీ కెట్టి బాధ్యతయను లేను. ఈహులీల వచ్చుటవలన ప్లేగు, మహుచి మున్నగు వ్యాధు లెక్కువయ్యెను. వీరవలన యంత్రకాలల వారికి నాకాస్యాములకును పోవు కవిచనయలకును మూత్ర మెలాభము గలదు గాన మీరు దొరతనమువారి సహాయమును కోరవలెను గాని మా సహాయమును కోరరాదని మ్యూనిసిపాలిటీవారు వ్రాసిరి.

అకస్మికముగ పోలీసువారిచే పట్టుబడుట:—హళారాలో గతకుక్రవార ముదయమున వైజాకూర్ అను నొక దొక యంగడి ముందు తచ్చాడుకు చూచి అనుమానపడి సార్లంటు పిలికింకుటచే గారు వానిని పట్టుకొనిరి. అసమయమున వాని చేతిలో రెండు వజ్రపు పొడికుంగరము లుండుట్లు చూచిన పోడనే పొడెంటుగారి యనుమానము మతింత అధికమై వాటిని గూర్చి ఆయనవానిని ప్రశ్నించిరి. వాడు సరియైన ఉత్తరపు లొసగ లేక పోవుటచే వానిని పోలీసు: సడ ఇక్ సెక్టరు గారికి ఒప్పగించిరి. నేరస్థుని మేజిస్ట్రేటు గారికి ఒప్పగించుటకు బూర్వము సడ ఇక్ సెక్టరు గారు వాని యస్తులను పోదాచేసిరి. ఒక చిన్న గుడ్డములు బయటపడినవి. అందు రెండు ముత్యాలహారములును, రెండు బంగారు గడియారములును, రెండు బంగారు నానులును ఉండెను. సడ ఇక్ సెక్టరుగారు వాటిని గూర్చి ప్రశ్నించి నపుడు తాను 6 వేల రూపాయలు విలువగల వగలును తన యజమానుని ఇంటిలో ఆపహరించినట్లును తన యజమానుని చేరు తనకు తెలియదనియు వాడు ఒప్పకొనెను.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Situation in Ireland.

Government Measures Having Desired Effect.

LONDON, March 6.

In the Commons Mr. Law stated that Government were informed that measures being taken in Ireland were having the desired result. The deliberations of Irish Convention had not yet ended.

Death of the Irish Nationalist Leader.

LONDON, March 6th.—The death is announced of Mr. John Redmond.

17 Standard Ships Built.

Mr. Chiozza Money stated that seventeen standard ships of tonnage of 86,000 had been built up to 28th February.

Mr. Macnamara stated that 77 ships damaged by enemy were now being repaired.

General Smuts' Audience of the King.

LONDON, March 6.

General Smuts had prolonged audience of the King at Buckingham Palace to-day.

German Ill-Treatment of British Prisoners.

LONDON, March 6.

Reuter learns that fresh evidence will soon be furnished to Parliament of the recent ill-treatment accorded to British prisoners behind German lines including underfeeding, overwork and employment under fire.

Ministerial Appointments to Newspaper Proprietors.

The Premier's Defence.

LONDON, March 6.

The "Morning Post" says:—Mr. Lloyd George addressed the Unionist War Committee at length yesterday evening in defence of his appointments of newspaper proprietors to Ministerial posts. The Committee passed hearty vote of thanks to the Premier.

Aeroplanes for India.

Scope for Air Activity in India.

LONDON, March 6.

The aeroplanes, given to India by the Manchester Chamber of Commerce, were presented on Saturday at a gathering in Manchester, which included Lord Dunsborough, President of the Imperial Air Fleet Committee. A telegram from Lord Chelmsford was read, stating that scope for air activity and usefulness had greatly developed in India. British airmen's operations had shown how aircraft could be used in frontier warfare.

British Trade with China.

Industrial Development of China.

LONDON, March 6.

Reviewing the position of British trade with China in the "Times Trade Supplement," Professor Middleton-Smith referring to the cry that "The day of the Comproadore is over," points out that sons of comproadores are often well-educated and have founded their own business. They will import direct and will profoundly influence the industrial development of China. Professor Middleton-Smith is of opinion that one result of the Entente will be that Britain and France will have a common commercial policy for South China. China's joining the Allies may be the beginning of a new Era.

Military Honours.

LONDON, March 5.

The London Gazette announces the following awards to officers of Indian army.

Bar to distinguished Service Order. Brigadier General C. A. Godwin.

Distinguished Service Order. Major H. Y. Salkell.

Military Cross. Lieutenant A. G. Fane.

Distinguished Conduct Medal. Asst. Surgeon R. H. Parkinson. Throughout action he remained in close contact with fighting troops and by his cool courage and professional skill the wounded were dressed and evacuated with the utmost despatch. He performed magnificent work in intense heat.

THE NAVAL ESTIMATES.

How Submarine Menace is Met.

The First Lord's Statement.

LONDON, March 6.

Introducing the naval estimates in the House of Commons, to-day, Sir Eric Geddes said that generally naval warfare proceeded increasingly in our favour. It continued to be chiefly a trial of strength between enemy submarines and all-anti-submarine measures. We were dependent on indisputable information from neutral sources with regard to the certain success of our enterprises. Occasional raids on our convoys and the English coast were the natural outcome of a blockaded enemy trying to harass the blockading fleet. He believed that the exit of the "Breslau" and the "Gordon" was a similar

raid. The loss of the "Breslau" was a serious one for the enemy. With regard to the recent raid in the Straits of Dover, Mr. Geddes said it was commonly believed that the passage of submarines through the Straits of Dover had been prevented by nets and other obstructions since early in the war. That was not the case. Undoubtedly considerable number of submarines had passed through the Straits towards the end of last year. Recently, more vigorous policy had been adopted and surface barrage maintained across the Channel day and night in order to obstruct the passage of submarines, and at night time patrol boats numbering over a hundred burned flares so that any submarine attempting to pass on the surface had reasonable chance of being engaged. It was to raid this barrage and destroy the Drifters that enemy came out on February 14th. The Vice Admiral at Dover had ordered Court Martial to elucidate how enemy succeeded in passing the covering force guarding the Drifters. Sir Eric Geddes paid a tribute to the crews of the Drifters and other craft who after the hammering went out the following morning as usual. Night raids of this kind could always be undertaken by a determined enemy. Such raids were a tribute to the efficacy of the barrage. The Home waters have become enemy's chief field for submarine operations. The greatest successes against submarines have hitherto been obtained there, and latterly with the United States naval forces. On the other hand the Mediterranean accounts for some thirty percent of the lost shipping and conditions are more difficult to meet there.

The resources are less adequate and successes against submarines have been correspondingly less satisfactory. The Naval Command in the Mediterranean and the Adriatic rests with the French and Italians respectively and the British forces act under them. The committee appointed by the Allied Naval Council extended the principle of one Allied front, as adopted militarily. I attended the meeting of this Committee in Rome and accepted fully anti-submarine proposals of Vice-Admiral Calthorp the British Commander-in-Chief in the Mediterranean. It was agreed that measures which had been so successful in the British waters should forthwith be adopted in the Mediterranean and that the main anti-submarine operations decided upon should be undertaken under Admiral Calthorp's orders. This is one of the first fruits of the Allied Naval Council from which we hope to derive material and increasing benefit.

Describing his visit to the Mediterranean, Sir Eric Geddes said he had inspected large establishments for combined aerial and naval warfare, which the British navy was setting up at various points in the Mediterranean and the Adriatic. At the Greek Government's request, British Naval Officers were assisting in the reconstruction and reorganisation of the Greek navy and Dockyards. He believed that increasing benefit would accrue from the meetings of the Allied Naval Council, especially, as regards rapid decisions on vital matters. Allied navies were kept in constant touch with Versailles by Liaison officers. He emphasised cordial relations between the Allied naval personnel and announced that forces in European waters should shortly be augmented by Brazilian warships. Sir Eric Geddes specially dwelt on the close Anglo-American co-operation. Losses of merchantmen were still tending to decrease. Losses of the world tonnage in February was just over half that of February last year. Loss of world tonnage during five months ended February 28th was ten percent less than that for the corresponding five months a year previous.

The output of ships in Britain in January was only fifty-eight thousand tons. He hoped the output for February would be double that. The main cause of decrease was labour troubles. Men were not doing all they could. Unless there were speedy improvement, the point at which production would balance losses would be dangerously postponed. He emphasised that Britain would have to rely in the coming critical period on her own construction, for unquestionably considerable time must elapse before the desired American output materialised. He believed that Britain could ultimately produce three million tons of shipping annually but only if shipyards turned out their maximum. Government intended to bring home to employers and workers of every shipyard the vital issue involved. He had no fear how the nation would meet the situation. Sir Eric Geddes reiterated that submarine menace was held but had not yet been mastered. Submarines were being increasingly destroyed and he was confident that destruction would increase. He knew German submarine crews were growingly reluctant to put to sea, especially those operating in North Sea, North Atlantic and the Channel. The chances of submarines in those waters of returning home were about one in four and recently the British and Americans had been sinking submarines in Home waters as fast as they were being built. Britain and the Allies were now able to devote more attention to the Mediterranean which had been regarded by the North Sea submarine Commanders as a rest cure. (Laughter). Enemy continued increasingly to exaggerate the tonnage sunk in order to hearten his people. Losses of convoyed ships continued low. Enemy was often assisted by insufficient precautions as regards lights on ships. Absolutely complete darkness was essential for protection. Sir E. Geddes said he was seriously concerned at the increasing number of ships lost during night time which was often due to negligence. Unless all navigational lights were screened or extinguished darkness afforded no protection.

Rumania

Rumania Consents to Cede Dobrudja.

A Fair Chance of Settlement.

LONDON, March 6.

AMSTERDAM.—A telegram from Sofia states that M. Tontcheff the Bulgarian Peace Delegate who has returned from Bukarest for instructions as regards new questions which have arisen, stated in the Sobranje that the conditions, which the Rumanians had accepted, included the cession of Dobrudja and a readjustment of the frontier between Hungary and Rumania, also economic concessions. Rumania had been informed that she must sign by the 5th March the preliminary treaty embodying the aforementioned terms whereupon negotiations would be resumed with a view to the conclusion of final peace.

Rumanians Accept Armistice.

LONDON, March 6.

A wireless German official message says the Rumanians have accepted the Armistice conditions.

Japan

Japan and Siberia.

America Falling into the Line.

LONDON, March 6.

NEW YORK.—The Associated Press Correspondent at Washington telegraphs that the United States agrees with Japan, Britain and other allies on the principle of action in Siberia but details remain to be worked out.

China to Co-operate with Japan.

LONDON, March 6.

The "Daily Mail's" Tientsin Correspondent says that the Chinese Cabinet has decided on the fullest co-operation with Japan and is sending Delegates to Japan to consult the military authorities. Disturbing reports have been received from the border provinces of the activities of the German intriguers.

General

LONDON, March 6.

PARIS.—The Cabinet has approved calling up of 1919 class.

Western Front

LONDON, March 6.

Marshal Haig's communique to-night says:—Our raid at Warneton last night met with strong resistance. At least forty of enemy were killed. Nevertheless, we reached second line and beat off two counter-attacks inflicting further losses. Our casualties were light. Enemy raided two posts at St. Quentin and Epehy and four of our men are missing. Enemy artillery has been active between Fiesqueres and Scarpe.

LONDON, March 6.

A wireless German Official message states that there have been violent artillery duels on the eastern height of the Meuse.

LONDON, March 6.

Last night's French Communique reported somewhat violent artillery duel on the right of the Meuse especially in the region of Fosses Wood and in Vosges. There was also marked enemy artillery activity in the Voslu sector.

Palestine Front

Arab Operations in Palestine.

ALLAHABAD, March 6.

The "Pioneer's" Cairo correspondent gives the following details of the recent Arab operations in Palestine:—Early in the month the Arab forces belonging to Sheriff Faical's northern army and operating from Fuweila, south-west of Moun captured a strong Turkish position at Abu Hissal and a few days later drove the Turkish from Maghaira, which is now occupied by the Arabs to the neighbourhood of Ubeida, about five mile west of Moun. At the same time another Arab force operating to the north compelled the Turks by rapid advance to evacuate his forest and occupied the first Shobok terminus of a Turkish light railway from Aneiza and afterwards Taffie, where they captured a whole garrison of 100 men. During all these operations Arab raiding parties were operating against the railway itself north of Moun. As the result of a raid in which the Arabs showed great dash and courage Jauf Ed Daraish was occupied after severe engagement lasting two days in the course of which 80 Turks were killed and over 200 prisoners captured in addition to field guns and several machine guns. The raiders could not, of course, hold position. The occupation was not the object which they went out and so they withdrew with their prisoners and booty to points dominating the Railway, but not until they had partially blown up a six-arched railway bridge and burnt a station with large quantity of rolling stock. Similar raids with equal success took place at Ghadir el Haj and Tell Shamm, the Arab artillery at the latter station destroying a good deal of rolling stock and part of the railway buildings during the same period. Moun was on three occasions most effectively bombed by our air service. Each time bombs were dropped with great effect on barracks, depots and railway buildings, and although they were exposed to heavy anti-aircraft fire, all our machines returned undamaged.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

IMPERIAL COUNCIL.

Budget Discussion to Take Place on

8th & 9th.

DELHI, March 6.

At the meetings of the Imperial Legislative Council on the 8th, 9th and 10th the first three stages of Financial statement will be gone through when the Budget heads of various departments will be opened for discussion. The bill to amend the Indian Paper Currency Act will be considered and passed. At the meeting of the Council on the 13th General Bingley will present the select committee's

TELEGRAMS.

report on the Indian Army Act Amendment Bill and Sir William Vincent will present the select Committee's report on Usury Bill. Sir William Meyer will introduce a bill to control the withdrawal of capital from money market by companies. Sir William Vincent will introduce a bill to consolidate and amend the law to provide for special protection in respect of Civil and Revenue litigation of Indian Soldiers serving under war conditions.

Mr. Sarma's Resolutions.

Mr. Sarma will move three resolutions (1) that one of the post war reforms should be the introduction of free and compulsory primary education immediately after the war (2) that land revenue should be wholly provincialised, (3) and if it be not wholly provincialised the Government should undertake to finance free and compulsory primary education out of imperial revenues.

Mr. Malaviya's Resolutions.

Pundit Malaviya will move (1) that the age limits for the examination for admission into the Indian Police Service be raised from 19-21 to 21-23, (2) that the pensions and salaries of officers of the Indian Police Service should not be enhanced as has been recommended by the Public Services Commission, (3) that the rule which requires that candidates for the examination for the Indian Police Service should be of pure European descent should be abrogated, and (4) that the said examination should be held simultaneously in India and in England or if the last recommendation be not accepted not less than half of the total number of posts in the Indian Police Service should be recruited by an open competitive examination held for the purpose in India.

Business on the 14th Instant.

At the meeting of the Council on the 14th March Sir William Meyer will move that the select committee report on the Income Tax Bill be considered and passed.

Mr. Sarma's Third Resolution.

Mr. Sarma will move that the contract with the East Indian Railway Company be determined by the 31st December 1919 and that the State do take over the management of that railway system on and from that date.

Calcutta

The Bengal Budget.

CALCUTTA, March 6.

A noticeable feature in the Bengal Budget introduced yesterday is a considerable expansion of the revenue particularly under excise and income tax. As consumption of country spirit is going up it is anticipated that the total collections for the present year will amount to one hundred fifty six lakhs against one hundred and forty six lakhs of last year. In income tax receipts there is an increase of fifteen and half lakhs attributed, mainly to large profits earned by jute companies but the Bengal Budget may fittingly be termed a sanitary budget for a large amount has been sanctioned for the elimination of malaria which carries away 8,59,000. The Government provides for outgoings amounting to 7,36,50,000 or 87,90,000 more than of the closing year and 46,20,000 in excess of the estimated revenue. A large proportion of new expenditure is to be incurred as a beginning of a new campaign which the Government is anxious to initiate on a large scale against malaria in rural areas of Bengal.

Burma

Shelter for Coolies.

RANGOON, March 6.

Correspondence has passed between the Municipality the Police and the Rangoon Agents of the B. I. S. N. Company regarding the necessity for camping ground and shelters in Rangoon for Coromandel and Madras coolies and native passenger traffic. It is pointed out by the Police Commissioner that the congestion and nuisance of the last two years to the public requires such ground and shelters. The B. I. S. N. Agents pointed out that the Government had since provided a temporary camping ground, but the police insisted on shelters from rain and necessary sanitary conveniences. The municipality stated that the construction of such shelters is utterly impossible, as the land in question is intended for building sites. Its use for temporary emergency did not imply permission for the same to be erected. The Municipal committee has no responsibility for these coolies, and declines, save as a matter of grace, to incur expenditure on their behalf. Such passengers only enrich millowners, shipowners and port Commissioners. The Municipality got nothing from them except the work of combating plague and small-pox, nineteen of which these coolies were responsible for. The Municipality add:—If you are in any difficulty you should seek a remedy from the Local Government not from the Municipality.

South India

Native States & Coming Reforms.

BANGALORE, March 6.

In a lengthy memorial which had been just addressed to the Secretary of State for India and to H. E. the Viceroy Mr. D. V. Gundappa, Editor of the "Karnataka" places the position of native states in coming reforms from the point of view of a subject of a Native State. Mr. Gundappa after referring to the awakening of princes and discussing their claims in relations with those put forward by the Indian National Congress states that the Council of Princes and the Second Chamber are not an all suitable and the former a political institution could not commend itself for the approval of reflective minds. He states native states should have an independent assembly to represent them and it should be on a footing of equality with the British Indian Legislative Council be it unicameral or bicameral. He expresses against the representation of native states in the Viceroy's Council and after dealing with treaty rights and abdication of the Government of India after the Manipur case and principles of inter state alliance pleads for federalism of the Native States. He says a federal council expressive of general will of the Native States seems to him to be a vital

necessity for the proper and progressive Government of India as Legislative Councils reformed on the lines suggested by the National Congress. In a tentative sketch of federal Council he suggests that the first step towards any new arrangement should be to examine the past history of each state and analyse its present powers and status and then to determine how many of nearly 700 patches of territory designated as states are in fact entitled to be regarded as such. The next step would be to select out of these properly so called states those advanced ones that have elements of constitutional Government within their dominion. The third step would be to prepare a schedule of all those political legislative and administrative matters that may be of interest to the state in common with the rest of India. The fourth step would be a reorganisation of political department of the Government of India. He suggests that head of this department should not be as has been the case hitherto a member of Indian Civil Service. This arrangement is derogatory to the prestige of states and prejudicial to their interests. The minister who has to advise the Viceroy in regard to matters connected with the states should be a person drawn from British public life trained preferably in the office of the Secretary for Colonies. Political Department of the Government of India should be presided over by an official of experience and prestige and he should have a place in the Viceroy's Executive Council holding the entire portfolio of native states and of projected Councils. As regards the constitution of the Council Mr. Gundappa suggests that the membership, taking Congress demand of 150 for British Indian Council, should be 75 namely 2 for each of five premier states one for every group of three of other major states and 1 for every group of 16 of minor states. Mr. Gundappa further says "But it is not only through princes but only through their duly elected statesmen that states are to be represented in the Councils of the Empire. No state need be looked upon as a thorn on the path of the progressive citizens of British India. On the contrary if states are left to remain unregenerate they are certain to handicap the progress of the people of British India. It goes without saying that the persons chosen by states should be men of intellectual distinction and moral worth so as to command respect and confidence of all classes of people in the land. They should further be such as have had considerable experience of public affairs and are fit to be admitted into the innermost confidence of their own Government and of the Supreme Government. It seems essential that they should even have a place in responsible ministries of their own state so that they would be amenable to control of their state Governments".

Education of the Depressed Classes.

BANGALORE, March 6.

At the Bangalore District Educational Conference held this afternoon two subjects of importance to depressed classes education were discussed, one recommending starting of a Panchama Boarding school at Bangalore for training of Panchama schoolmasters and other establishment of industrial schools for Panchamas. In the course of discussion it was suggested that there should not be a separate institution and that they should be trained along with others and it was stated that Mr. Reddy, the present Inspector-General of education was in favour of admitting them along with others, and that he had taken the initiative regarding the school at Chickmagalur.

BANGALORE, March 6.

It is understood that Mr. R. H. Campbell C.I.E., I.C.S., whose term of office expires this month is likely to continue as Private Secretary to His Highness the Maharajah for another year.

On completion of his work on the Indian Industries Commission, Mr. Alfred Chatterton, it is understood, will revert to the Mysore service.

Stop-Press Telegrams.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

LONDON, March 6.

"Times" message from Vajparaiso says that forty-eight of crew raider Seider have arrived at Talcahuano from Easter Island, where they were wrecked.

Times Petrograd Correspondent says that Dutch legation will take charge of British interests. Fifteen hundred foreign refugees including many English are stranded at Petrozavodsk on Lake Onega on route for Murman Coast as Finland route is closed. Food scarcity in Petrograd now amounts to famine and two-thirds of shops are closed.

WASHINGTON:—President has requested legislative authority to take over Hamburg America and north German Lloyd wharves at Hoboken.

NEW YORK:—War Department had decided that officers and men of enemy nationality in American army shall not be permitted to serve at battle front.

Statement regarding sinking of submarines in Geddes speech caused perplexity in Commons and Geddes subsequently privately explained that what he intended to convey was that one submarine in every four or five operating in home waters failed to return to Germany.

Haig's communique this afternoon says:—We made successful raids east of Bullecourt north of Scarpe and in neighbourhood of Lens taking prisoners. Our casualties were slight. We repulsed raiders southeast of Guzeacourt.

This afternoon's French Communique reports lively artillery activity in region of Laponcelle and in some sectors in Voges.

Petrograd:—Apparently Government is resolved to evacuate Petrograd established institution at Moscow. Religious, educational and medical institutions and hospitals are already leaving and population is also hastily departing by road in all sorts of vehicles.

విద్యార్థుల దేశస్థి

యధాసంకరమున విద్యార్థులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున వాంఛింపవలయు గలిగియున్నచో అను విషయమును గూర్చి విరివిగా ప్రజలకు సిక్ ఫీసుయొక్క ప్రకటనమున సంక్షిప్తముచేయుచున్నాడని "టైమ్స్" పత్రికా ద్వారా విశేషముగా తెలియజేయుచున్నాడు. విద్యార్థులు దేశమున స్వాతంత్ర్య రాజ్యముగ నెలకొల్పుటకు కావలసినమానవేళము వారికి సంపూర్ణముగా 18 మేండ్లకు మించిన స్త్రీ పురుషులెల్లయు సంకములుచేయ ప్రార్థించుట అతడు నడుపుచున్నాడు. ఇందులకు పుస్తకములు సిక్ ఫీసు క్లబ్బులన్నిటికిని పంపబడినవి. ఈ క్లబ్బులయందు ఉండలములలో సంకముల సేకరింప కొరవడినవి. ఈ విజ్ఞాపనమున సంకములు చేయ స్త్రీ పురుషులు సిక్ ఫీసుగూనంద నకరములేదనియు, యీ విషయము నెల్లరచును గుబోధకముగావింపవలెనని సర్ ఫీసు అభిప్రాయమనియు విశేషముగా తెలుపుచున్నాడు. కాంతి సమావేశము వారి కొనంగబడు విజ్ఞాపనము విరివిగా, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, జర్మను, రష్యను, స్పానిషు, దచ్చి, ఇటాలియను భాషలలో నచ్చుత్తరింపబడినది. ఈ విజ్ఞాపనమువారి కొనంగబడు సమయమునకు విద్యార్థులలో ద్వైము కర్ష నొక పార్లమెంటు స్థాపితమగుననియు, ఇదియే దేశవిషయముల నిర్ణయించుననియు సిక్ ఫీసునమ్ముచున్నాడు. ఇందుములమున సిక్ ఫీసుల్ల అభిప్రాయముగణముగ కాంతి సమావేశము వారు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమునొసంగుదురని యూహించుచున్నారు. రాబోవు వేసవికాలమున సిక్ ఫీసు పార్లమెంటు స్థాపింపవలెనని యిట్లొకప్పుడు కలక. — "హిందూ" పత్రిక.

ఇంటి ఆవరణగోడ గూర్చి తగవులాడుకొనుట:—వంగ దేశములో నొక పల్లెట్రామములో సెనాదారి నేకమరు అను నిర్దలు ఇరుగుపొరుగిండ్లలో నివసించుచుండిరి. వారి రియల్టరు చాలాకాలము క్రిందట ఇంటిగోడవిషయమై మనస్ఫుల్లము కలిగినది. ఒకదినమున వారి రియల్టరును గోడగూర్చి తగవులాడుకొనుచుండగా సెనాదారి సోదరి తన సోదరున కొకకట్ట అందిచ్చెను. అతడు దానిలో నేక బొరుసు గట్టికొట్టెను. తగిలిన గాయములవలన నతడు తక్షణమే మృతిజెందక పోయినను పిచ్చుట మతికొంతకాలమునకు యాసుప్రతిలో మరణించెను. పోలీసువారు సెనాదారిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. తిప్పెనారా జిల్లాజడ్జిగారు చాంతకునకు 7 సంవత్సరములును వాని సోదరికి 3 సంవత్సరములును కఠినశిక్ష విధించిరి. జిల్లాజడ్జిగారి తీర్మానమున వైది కలకత్తా హైకోర్టులో ఆపిలు చేయుచున్నను, నేక బొరుసు కొడుకు సెనాదారి తల్లిని యెదిరించి ఆమెను నిందించుటవలన కలిగిన కోపమున సెనాదారి నేక బొరుసు కొట్టెననియు వాని సోదరి కట్టను అందిచ్చెనుగాని అది ఎందుకు పయోగించునో ఆమె తెలిసికొనకుండ ఆమె ఇచ్చెననియు హైకోర్టువారు రామెను విడుదలచేసిరి. సెనాదారికి విధింపబడిన 7 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష నుడు సుంకర్సరములకు మార్చబడినది.

అనుప్రతినికలో దొంగతనము చేయుట:—ఒక అనుప్రతినికలో రొట్టెలు చేయువాని సహకారి రోజరియొక్క పెద్దాఫ్తర్ నాకడిజ్ అను వాడును ఫిలిప్పస్ పెద్దాఫ్తర్ నాకడిజ్ అను వాడును కలసి గుమారు 64 రూపాయల విలువ గల కంబళ్లను అపహరించిరి. వారి దొంగతనము బయలుపడిన తరువాత పొంబాయి రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద వారిని పురవై కేసుచేయుచున్నను, యధాప్రకారము గాయములు పొందిన సిపాయిల సౌఖ్యముకొరకు నియమించిన కంబళ్లను వీరు అపహరించి దాచివేయుటవలన సోదరులకు మిక్కిలి అసౌఖ్యము కలిగినదని పోలీసువారు వాదింపుటచే నేరస్థులకు చెరి యొక రి మానములు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

ఉచితము.

"అచ్చాంధ్ర నిరోధ్య నిర్దయ స్వకవిత" కృతికర్త యగు అస్తావధాని అబ్దుర్రాజు హనుమంతి రావు గారికోరికయింపబడిన "సుగ్రీవ పట్టాభిషేక" మను గ్రంథ మైవాక్యముల ప్రబంధమును గుంటూరు మండల మందలి గ్రంథాలయముల వారు కొరియెడల ఉచితముగా పంపబడును. కొలది ప్రతులు మాత్రమే యందుటచే మారువచ్చిన లేఖయొక్క మరన సంఖ్యల ప్రకార మియ్యబడును. ఆకాంక్షగను గలగవండు టుట్ల త్వరపడుట యొక్కము. కలయికవారి ముద్రాది. చిరు నామోడు వరల్డ్ పబ్లిషింగ్ హౌస్, నెల్లూరు, నెల్లూరు (మి.సి. 1-10) గిట్టి ఉచితముగా పంపిరి.

అచ్చి నేని. రామవరదాసి.

నల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు.

భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రములు

(డి. వి. పద్మగురూర్ బి. ఏ.)

హిందూదేశమును భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రములుగ విభజింప వలయునని మన ప్రముఖులు పట్టుదలతో పనిజేయుచున్నారు. దేశ ప్రజలు గూడ యీ యత్నములకు తమ ఆహ్వానమును తెలిపియున్నారు. ఈ యత్నమును విషయమై వ్యతిరేకాభిప్రాయము గల వారు కూడ మన ప్రముఖులలోనే యున్నారు. "సర్వే క్షేత్రాంతర్భూతా ఇండియా" పత్రికలో శారవ సియ్యలగు పరంజాయిగారు భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రాధ్యక్షులను సభలనుగూడ వాటిల్లెడు అసభ్యులను వివరించియున్నారు. భాష వసునరించియే, దేశము రాష్ట్రములుగ విభజించుచో యింగ్లీషు భాష యొక్క ప్రాముఖ్యత అడుగంటుననియు, ఇట్లు అడుగంటుట వలన హిందూదేశము యొక్క ఏకీభాషము గూఢ మాయననియు, యిట్లు గూఢ మాయలు వలన మనలోని స్వర్ణలత మేర యందడనియు భీతి పడుచున్నారు. ఇంతియు గాక ఇంగ్లీషు భాషయే మన దేశములో నడుగంటినచో పాశ్చాత్య పరిజ్ఞానము మన దేశీయులలో లభించుటయే అరుదగుననియు, ఆ కారణముచే మన యగమనకు తగు మార్గముల నిర్మించుటకు మనకు కావలసిన అనుభవజ్ఞానము అలభ్యమనియు వ్రాసియున్నారు.

మా అభిప్రాయములో వీరి వ్రాతలు అసంగతములుగ నున్నవి. భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రాధ్యక్షుల విభజన వలన దేశభాషలకు ప్రాముఖ్యత యివ్వబడును. అంగ్లేయు భాష క్రమక్రమముగా తీరించును. కోర్టులలోను, రాజసభలలోను ఇంగ్లీషు భాష పోయి దేశభాషయే అగ్రస్థానము వహించును. కోర్టులలోను, రాజసభలలోను ఇంగ్లీషు భాష యే కారణము వలన మట్లాడవలయునో మా కర్థము కాదు. కోర్టులలోను, సభలలోను ఇంగ్లీషు భాష మట్లాడకపోయిన యింగ్లీషు పూర్తిగా నశించునని భయపడ కారణము కనబడదు. విద్యాభివృద్ధి ఇప్పటికంటెను అప్పుడు ఇంగ్లీషు భాషలోని పరిశ్రమ, శాస్త్రములు కేవల శిల్పతో పరిమితమైన మానవృత్తము.

ఇంగ్లీషు భాష ఎప్పుడైనను దేశభాషగా ప్రధానస్థానము ను గ్రహించ గలదనుట ముష్కరముగ కల్గును. మాటు సంస్కృతములు బ్రటిషుపరిపాలన క్రింద యింగ్లీషు విద్య వర్ధిల్లించినను మనదేశములోని 25 కోట్ల ప్రజలలో 5 లక్షల మంది మాత్రమే యింగ్లీషు భాష కొద్దియో గొప్పయో తెలిసినవారు కలరు. ఈ 5 లక్షల మందిలో 40 శేలమంది పెద్దచదువులు చదివినవారుయే. మిగిలిన మాత్రమే యింగ్లీషు భాషలోని ఉత్కృష్ట గ్రంథములను జదివి అర్థముచేసుకొన గలవారు. ఈ లెక్కను బట్టి విచారించినచో దేశములో ఇంగ్లీషు విద్య ఆభివృద్ధిపాలము వ్యాపించుటకు రెండుశేల సంవత్సరములు పట్టును. వీనిని బట్టి మనదేశములో ఇంగ్లీషు విద్య ఎన్నటికిని జాతీయవిద్య కానేరదు. 5 లక్షలమంది మాత్రము ఇంగ్లీషు మట్లాడి నంత మాత్రమున ఇంగ్లీషు అప్పుడే సామాన్య భాష అయినదని చెప్పటకూడ పొరబడదు.

పరంజాయిగారు డిప్రీప్రపాలన దేశభాషలో జరుపుటకు అంగీకరించు చున్నారు. కాని రాష్ట్రీయ పాలనను దేశభాషలో జరిపినచో వివిధ రాష్ట్రములకు గల భాంధవ్యముతగు ననుచున్నారు. హిందీ భాషను జాతీయభాషగా నుపయోగించవలెనను గంధిగారి వాదమును పరంజాయిగారు నిరాకరించుచున్నారు. ఇది వీరక సాధ్యముగా కనబడుచున్నదట. హేతువులను మాత్రము చెల్లెరే. ప్రస్తుతము పెద్ద ఉద్యోగస్థులు యింగ్లీషు భాషలోనే పనిచేయు గలరనుట సమంజసముగ లేదు. ప్రజల కొరకు ఉద్యోగస్థులుగాని ఉద్యోగస్థుల కొరకు ప్రజలు గారు. భాషా ప్రయత్న రాష్ట్ర పాలన సంభవమయినపుడు గవర్నరుగారు గూడ దేశభాషలో మట్లాడ వలసినదే.

కోర్టులను సభలను ప్రజలకొరకు స్థాపింపబడిన వగుటచే ఇంగ్లీషు విద్యావ్యాప్తము అవసరములేదు. రాష్ట్రములలో రెండు భాషలు తప్పక నేర్పవలయు నను అభిప్రాయముతో మేమును ఏకీభవించుచున్నాము. స్కూళ్లలో నేర్పుట ఒకటి; యింగ్లీషులో గవర్నరు మెంటు పని నడుపుట మరొకటి. దేశ సమస్యలను విచారణ జేయునపుడు యింగ్లీషు చదువుకొనిన వారి కొరకే గాక, యింగ్లీషు తెలియని దేశ ప్రజల జేయవలసిన మాడ మార్గముల నిరూపించవలయు. ఉత్తమ మార్గ మేమనఁ ఇంగ్లీషు భాష దేశీయుల కందరకు నేర్పుటయను నిరర్థకపు టాశను నదలుకొనుట; హిందీ భాషను జాతీయ భాషగా పరిగ్రహించుట; రాష్ట్ర పాలనను మాతృభాషలో జరుపుట. పాశ్చాత్య పరిజ్ఞానము కొరకు అభిమానముగలవారు ఇంగ్లీషు భాష పాటుపడుచుండ, హిందీ భాషలోను, రాష్ట్రీయ భాషలోను దేశపాలన జరుగుచుండ, ప్రజలు శీఘ్రకాలములో పరిపాలనా విషయమై శ్రద్ధదీసికొనుట అలవడినపుడు, దేశము తిరిగి అభ్యుదయము గాంచి యితరజాతులవారితో బాటు గౌరవమునకు పాత్రురాలగునని మా సంపూర్ణ విశ్వాసము:- మర్యాదపూరిత.

మా కలకత్తా జాబు

(స్వకీయ విలేఖకుని వద్దనుండి)

కలకత్తా, మార్చి, 4:-

మా విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రధాన సభ యీ నెల మొదటి రెండు తేదీలయందును మిక్కిలి వైభవముగా జరిగి యుండెను. మొదటి దినమున బి. యెస్. సి. పట్టములును రెండవ దినమున దదితర పట్టములును బరీక్షలయందు తీర్ణులయిన విద్యార్థులకు బ్రసాదింపబడెను. మా విశ్వవిద్యాలయమునకు ఛాంసెలరుగారైన రాజప్రసాదిని రాజాలకుండుటచే, రెండవ రోజున మా గవర్నరు గౌనార్లు మే. ప్రభు వధ్యక్షత వహించెను. పట్టప్రధానా నంతరము వీరు తమ వ్యవస్థాత్మక కోపన్యాసమున ముగియుదు రాజప్రసాదినిగా రంపియుండిన యాదరపూర్వక సందేశమును జదివి పిమ్మట నిచ్చటి ఆంగ్ల భాషాభివృద్ధియను గూర్చి యిందుకు ముచ్చటించిరి. ఆంగ్ల భాషా భివృద్ధియనునది వీరి గౌరవగురువు ప్రాముఖ్యము జాతీయోద్యమావేళత మైన యీ కాలమునకు మిక్కిలి నెనుకర బడి యున్నది. వీరి యుపన్యాసమునందు కంటే మువైను ఛాంసెలరుగారు దేశ ప్రసాద సర్వాధికారిగారి యుపన్యాసమున దేశభాషల కర్వ శారవ మొసంగబడియున్నదని వ్రాయుటకు సంతసిల్లు చున్నాను. ఆంగ్ల భాషాగౌరవమును జెడగొట్టకయే కొంతవఱకు దేశభాషలయందే విద్య కలుపుటకు వీరు తమ యనుకూలాభిప్రాయమును జెలిపి, డాక్టరు పదవులకై సుమర్పించబడు భాగ్యధిక వ్యాసములు దేశభాషలయందే వ్రాయబడునట్లు నిర్బంధించుట శ్రేయోదాయకమని నూచించి యున్నారు. మా విశ్వ విద్యాలయమున పోషించిన హిందూ నాగరికతా చరిత్రమునే కాక గానకావ్యమును చరిత్రకళలను గూడ నభ్యసనీయ విద్యలనుగా నేర్పబడుటకు బ్రయత్నములు జరుగుచున్నవని వినుటకు సంతోషమగుచున్నది. బ్రహ్మదత్తాదుల జ్యోతిశ్శాస్త్ర గ్రంథములను గూడ భాషాంతరీకరించుటకు బ్రయత్నములు సేయుచున్నారట. మా విశ్వవిద్యాలయము నిట్టిభిన్న భిన్నముఖము గావించ నెంచిన సర్వాధికారిగారి యుద్యోగ కాలము 15-వ తేదీని అంతమగునని వాస్తవముటకు జింతపొడము చున్నది. మా ప్రధాన న్యాయమూర్తియగు శాండర్సను గారు వీరి స్థానము నియమించబడుచు రారు. సర్వాధికారిగారి యంత్రాప్తి సంతకములను సభలను గావించుటకై వీరు ప్రయత్నించెదరు గాక! ఈ సంతకమునకు దమ పరిశోధక వ్యాసములే పి. హెచ్. డి. బిరుదము లందిన పంచానన నియోగి, హరేంద్రమారుమకర్జీ గార్ల నిచ్చుట బ్రత్యేకముగా నభినందింపఁ దగియుండును.

ఆంధ్ర స్నాతకుల కాలిధ్యము

కడచిన పట్టప్రధానసభయందు మన యాంధ్రవిద్యార్థులలో మొదటి బి. యెస్. సి. పట్టమును, ఇద్దరుకు ఎమ్. ఏ. పట్టములును లభించియుండెనని వ్రాయుటకు సంతసమగుచున్నది. మరీ యిద్దరు ఎమ్. ఏ. పరీక్షయందు తీర్ణులయ్యు నాటి దినమున రాజాలకుపోయిరి. గత సంవత్సరమునకు బండంగి కేశవ రావుగారు బి. యెస్. సి. పరీక్షయందు జయముందిరి. ఎమ్. ఏ. పరీక్షయందు బసవరావు రామచంద్రరావు గార్ల శాస్త్రమునను, వింజమూరి రంగాచార్యులుగారు గణితశాస్త్రమునను మొదటి తరగతియందుఁ దేలిరి. రామచంద్రరావుగారు మొట్టమొదటి వారుగాఁ దేలుటచే నువర్ణ పతకమునకుఁ బాత్రులైరి. ఇది యాంధ్రులకు గర్వావహము. ఈనూతనస్నాతకులను గౌరవించుటకై నిన్న సాయంత్రము వంగదేశాంధ్ర సమితివారు ఆంధ్రవీరకంఠీరవుడైన రామమూర్తి నాయుడుగారి యధ్యక్షత క్రింద సభ జరిపి యల్పావళిపురిందు గావించియుండిరి. నూతన విద్యార్థిస్నాతకు లభినందనీయులు.

ప్రాధెసర్ రామమూర్తి

ఆంధ్ర వీరకంఠీరవుడైన రామమూర్తి నాయుడుగారి పుట్టిదినము తమ యధ్యక్షి బలప్రదర్శనము గావించుచున్నారు. వీరి రాక యిచ్చటి యాంధ్రదేశీయులయందు విశేషాత్సాహమును బ్రజ్వల్లించి జేసిన దనుటకు సందియములేదు. వీరి గౌరవాధ్యక్షులై శనివారమునాటి యందయును వంగదేశాంధ్రసమితి వారిక గొప్ప సభ చేసి యల్పావళిపురిందు గావించిరి. సమితికి నుపాధ్యక్షులగు రామమూర్తి నాయుడు. రామచంద్రరావుగార్ల యధ్యక్షతవహించిరి. ముగియుదుగా ఆంధ్రమాతృస్థుల మైన తర్వాత చక్కని పట్టురమాలవై మనోహరముగా ముద్రంపబడిన యభినందన పద్యములు శ్రావ్యముగా జదువఁ బడి యతిభివ్యవస్థకు సుమర్పించ బడెను. పిమ్మట డాక్టరు

సతీశచంద్ర విద్యాభూషణుడు మహాకవి వంగీయ ప్రముఖుడు నాంగ్ల భాష యందును, వింజమూరి రంగాచార్యులు ఆంధ్ర భాష యందును, స్వామి శుద్ధానిందులు వంగ భాషలోను, రామమూర్తిగారు ఆంధ్రలోకమునకే గాక హిందూదేశమున కంతకును గడించిన ప్రతిష్ఠను గూర్చి ప్రశంసించిరి. పిమ్మట అభ్యక్షులు సమయానుకూలమైన యుపన్యాసము గావించిరి. అభ్యక్షులకు సతిభవరునకు వందనములతోడను, సమావేశమైన 200 సభ్యులు నైకకంఠ్యముగా నుడివిన జయజయని నాదములతోడను సభ ముగిసినది.

వంగీయ వాణిజ్యసంఘము

యూరోపియనులకుఁ జెందిన వంగీయ వాణిజ్యసంఘము యొక్క వార్షికోత్సవము కడచిన మంగళవారమునాడు జరిగి యుండెను. నాటిదినమున నభ్యక్షత వహించియుండిన సర్ హూబ్రీ బేగారును తదితర పర్యావకులును రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గూర్చి కొంత ముచ్చటించిరి. కాని వీరి ప్రస్తుత భోరణికిని, కొలదికాలము క్రిందట డాక్టర్ బి. ఇన్ఫింట్యూటు నందు సభగావించి నివృత్తు గ్రక్కిన భోరణికిని, చాల భేదము కలదని గమనించుటకు సంతోషమగుచున్నది. యూరోపియనులకును హైందవులకును బరసత్వర సానుభవము యొక్క యువశక్తికలను గూర్చి వీరు ప్రశంసించిరి. "మితవాదులను దరిఁ జేర్చు" డను నీ పద్ధతియే, యిటీవల బొంబాయి వాణిజ్యము సంఘమునందను నూచించబడెను. కావున ఆంగ్లో యిండియను వర్తకులు తమ యెత్తులను మార్చుకొను చున్నారని విదితమగుచున్నది. గురువారమునాటి "అచ్యుతబారు పత్రిక" లో "సామాన్యజాననసభాసంతకమే యిచ్చుట 'నేషనల్ లిబరల్ లీగు' అను పేర మితవాదులను పిలుచుకొనువారును ఆంగ్లో యిండియనులను చేరి యొక సంఘమును స్థాపించిన యెడల మే మాశ్చర్యపడ" మని వ్రాయబడియున్నది. నురేంద్ర నాథ టెనర్జీ గారికిని ఈ శ్రాంతసంఘమునకు సంబంధముకలదా? యని సందియము గలుగుచున్నది. తమలోఁదాము తగవులాడుకొని మా నాయకులు శత్రువుల చేతులకు జాట్లు నందియ్యకుండెదరుగాక!

మా రాష్ట్రీయ మహాసభ

మా రాష్ట్రీయ మహాసభ యీ నెల 29, 30 తేదీల యందు చిన్నారాలో సమావేశ మగునని యంతకుముందే తెలిపియుండినది. మానసియులైన రాయి మహేంద్ర చంద్ర మిత్రులుగా రావణ సమూహ్యులు. మొట్టమొదట మహాసభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన గౌరవీంద్ర నాథగారు గారాపదవి నంగీకరింపఁజాలమని తమ యసమృత్తిని చెల్లెట్టుచే, ఆహ్వాన సంఘము తిరిగి గురువారమునాడు సమావేశమై అభిల చంద్ర దత్తాగారి నేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనిరి. ఈయన కొమిల్లా వాస్తవ్యుడు. ప్రసిద్ధదేశ భక్తాగ్రణి. ఈయన యధ్యక్షతక్రింద నీమహాసభ జనుప్రథముగా నిర్వహింపఁబడు ననుటకు సందియములేదు.

చూడదగిన మొదటి ఆట 12-3-1918వ తేదీ మంగళవారము ఫిల్లిను సర్కుసు

జంతుపరిషదము. భీకర పాశ్చాత్య ప్రదర్శనము. ఈ ఏడు వచ్చినవారు 85 గురు అసమానులగు ప్రదర్శకులు. రంగాలంకారము లపూర్వములు. వర్ణలగానము కియోపాట్రా కన్యకాములు విచిత్రమగు శేకులిలను వైకిలు నడకలు. జాకిన్సునగ్రము మల్లులు! శాగ్గోయా శ్రాంత పెద్దపులులు! కల్లులుఫిల్లిను క్షయంకర పాశ్చాత్య నృత్యము ఏకకాలమున 50 మంది మహావ్యుల, శత్రువులు, జంతువుల పనులు జరుగును. ఆరంభము 12వ మార్చి 1918వ మంగళవారంరాత్రి 9-30, గం ప్రతి శనివారమును ఆదివారమును సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఆట జరుగును. సలము:- ఎన్ఫీల్డ్ డేడు మైదానము. టికెట్ల టైల్ టైల్ రు. 4, 3, 2, 1; ఆటలు 8. (1094) బాక్సుప్రాస - మిస్సెయి కంపెనీ.

క్రికెట్ మలయన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్ర పటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0. వి. పి. భిర్రులు ప్రకటకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కా రాష్ట్రాలయము, పోస్టు బాక్స్ 212 మదరాసు.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

మార్చి 31 తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి దు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలగవంతులు త్వరపడిట యుక్తము.

తామరతైలము	గజకితైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధము

చక్కని డబ్బీతో కల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫేరిరోడ్లు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

1000

రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

బహుమాన

మియ్యబడును.

మీరు బహుమానముగా మున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతువుప్రే, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ

మొదలయినవి. కలుగును స్వచ్ఛమైనము, ధాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగోత్, పిసాంగ్, సిలోన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, నందరాన్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హజ్ఞాస్తాంపును పంపినచో బహుమాన పత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వైకనపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. ఆట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వమున కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యిండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పత్రిక పార్శ్వములో పంపబడును. ఏజెంటులు కావలసియున్నది.

15 రులాయి డబ్బీ కల రూ. 2-0-0. కపాలఖర్చు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్. ఢిల్లీ వైద్యులు,

సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

చంకచూర్ణము పండ్లుతోముటకు ...	0-2	తామరతైలము పెద్దద్రుకలపెరుగుటకు	0.12
చీర్రసాయనము మాత్రలు అతీర్థమునకు	1.4	కోనసహి పెద్దద్రుకల ఉడుకుటకు ...	0-8
చంకచూరవారి పండ్లుపోటుకు ...	0-8	జాబ్బునమునకు మందు సీసా 1-కి ...	1-8
చుజగులికలు ధాతువుప్రేకి ...	1.0	కస్తూరమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి	0.10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ...	0.12	గుఖభాగి మాత్రలు	1.0
మూలకంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.12	గుఖభాగి తైలము పుండ్లకు	1.0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి...	0-8	విశేషమును కుమారతలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదులకు ...	0.6	కోశేదన మాత్రలు తలసోపులకు...	0.12
గజ్జకితైలము గజ్జచీదలకు డబ్బీ 1-కి...	0.4	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-కి ...	0.8
శాముకర్పూరము సీసా 1-కి ..	0.6	తగరు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1.0
తేలుకు మందు సీసా 1-కి ...	0.4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1.0
తామర తైలము; తామర, తీటుకు ...	0.6	చుండుకు మానె సీసా 1-కి ...	0.6
కుచ్చకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0.4	సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి	0-8
కుంభిద్రావకము సీసా 2-కి ...	1.0	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	0-6
కవచాంజనములకు దగ్ధకు ...	1.4	కర్ణకూలహరి చెవిపోటుకు	0-6
కవచాంజనములకు ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-కి	0-8	జాలాలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	0-8
వాయువుపోటుకు మందు ...	1.0	జంతువారలవారి ఎండికలకు	0-8

చ.ల.

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చీర్రసాయనము

చ

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

నెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు.

గొనాజోన్

మూత్రవ్యాధులగుండా ప్రవించు యెట్టి కఠినవ్యాధి యైనను ఒకవారములోపల మంట, నొప్పి, ప్రవణము మొదలగు వానిని మిగుల నమ్మకముగా ఇది కుదుర్చును. అనేకమైన శ్రేష్ఠమైనటువంటిన్ని హానిచేయనటువంటి మందులచే తయారుచేయబడినది. ఇది తక్షణమే గుణమునిచ్చుచు సంబంధించిన పురుగులను అడుగుంట నాశనము చేరాను వ్యాధిని పూర్తిగా మాన్చును. మతియు మరల వ్యాపించకుండ చేసి దేహమునకు బలమును నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడిచూచిన దానిగుఱియు మిక్కిలి తెలియును. విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు. (1081)

A. H. Solomon & Co., (Dept- A.D)
No. 29, Thana St. Chintadripet, MADRAS.

అమృతార్ణవ అపలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి

కాశ్యోతనుఖను నొసంగును. 219

అరోగ్యమును కలుగ జేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు

ప్రాసంగికముల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

అతంతగ్గివా జోషధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ప్రత్యేకమైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్ర పటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. మనెడను, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుకాట్టు 212, మదరాసు

594 పాఠ్యపు వెంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.

యోగ్యతాపత్రములు. మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ పేలో ఆయుర్వేదిక యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎన్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్సల్టింగ్ కెమిస్ట్రీ ఎగియర్ షేక్. సం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకాయువార కస్తూరి మూత్ర"లను ఉపయోగించుటవలన, క్యాసోచ్యాసముల వ్యత్యాసము, అతీర్థము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కజ్వరిము, పిత్తసంబంధరోగము. చిర్బల యెముకవారముల న్నియు, గుణపుయ్యెను, శ్మశువద్దకు ప్రతిదినము వచ్చురోగు లకు, నీకస్తూరి మూత్రలే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను. మ॥ రా॥ పి-ఎన్-అమృతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, సాన్యలిటరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకాయువార కస్తూరి మూత్ర"లను నే సుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు సుపయోగ గమలగు కిర్నాటక మాలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండును."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసానుండును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు మాత్రమే. 6 సీసాల నొకసారి రెప్పించికొని; టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-8-0 12. సీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0 25. సీసా లొకసారి గొనిన 5-0-0 సమస్తరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదిక సియ సిద్ధాపధములు దొరకును. వినియోగము:- శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

